

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusė metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Šveicarijos
Valstijų \$1.50

Apkeleivius kainą kuo mažiau
kreipiantis su kokia nors reikala
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 6

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, FEBRUARY-VASARIO 4 D., 1942 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXVII

Aliantai Jau Sunaikino 146 Japonų Laivus

4 AMERIKOS ORLAIVIAI NUMUSĖ 9 PRIEŠO MAŠINAS.

Filipinuose Amerikos generolas McArthur suvarė japonus į jūrą.

Amerikos spaudos apskaičiavimu, Pacifiko vandenynne žlugo jau 146 japonų laivai. Nors tai nėra oficialus raportas, bet jis gali būti visai arti teisybės, nes remiasi tomis žiniomis, kurios kasdien yra skelbiamos iš karo veiksmų.

Washingtono apskaičiavimu, Japonija neteko jau apie 25 nuosimčių savo karo laivų. Prieš šį karą japonų laivynas turėjo apie 260 visokių rūšių laivų. Nuo gruodžio 7 dienos iki vasario 1 dienos apie 65 japonų karo laivai buvo nugramzdinti Pacifiko dugnui ir 26 sužaloti. Tarp nuskandintų esą du šarvuotieji laivai, 3 kreiseriai, 15 naikintuvų, 9 submarinai ir keliasedimtis transportų su kareiviais ir ginklais.

Skaudžiausias smūgis japonų laivynui buvo sužalotas Makasaro siaurumoje, tarp Borneo ir Celebes salų, kur olandų ir amerikiečių orlaiviai užklupo japonų rinčiamą 100 laivų konvojų. Beveik pusė jų laivų buvo sunaikinta ir apie 25,000 japonų nuskandinta.

Leidžiant mums šį "Keleivio" numerį spaudon, iš Washingtono pranešama, kad mūsų laivynas ir orlaiviai smogė dar vieną triuškinantį smūgį klastingajam priešui. Šį kartą karo laivai ir orlaiviai užpuolė šešias japonų užimtas salas Pacifiko vandenynne ir suardė tenai įtaisytas jų papėdes.

Tuo pačiu laiku keturių mūsų skraidomos tvirtovės skrido medžioti daugiau japonų laivų Borneo salos apylinkėse. Kaip širšių spiečius jas užpuolė japonų kovos lėktuvai. Prasidėjo kova padangėse. Keturi amerikiečių orlaiviai numušė iurion 9 japonų orlaivius, o kiti paspruko. Amerikiečiai neteko vieno orlaivio.

Amerikiečių skraidomos tvirtovės pasirodė šitam karui labai geras ginklas. Tai yra milžiniški orlaiviai, kuriuos varo 4 motorai, ir jie taip apginkluoti, kad iš kurios pusės priešas juos nepuldytų, vistiek jis būtų apšaudytas iš sunkiųjų kulkašvaizdžių. Be to, tie orlaiviai yra gerai apšarvuoti, gali nešti didelį bombų krovinį ir gali labai toli lėkti. Paprastus bombanešius turi lydėti kovos orlaiviai, o skraidomoms tvirtovėms tokių palydovų visai nereikia, nes jos pačios gerai apginkluotos ir lengvai užpuolikus naikina. Skraidomos tvirtovės yra amerikiečių išradimas; tokių pabuklių neturi nei japonai, nei vokiečiai.

Iš Filipinų atėjo kita smagi žinia. Japonai tenai pareikalavo, kad Amerikos generolas McArthur pasiduotų jiems geruoiu, nes kitaip busias sunaikintas. Šitą reikalavimą amerikiečių vadas, žinoma, atmetė. Tuomet japonai pradėjo šturmuoti amerikiečių pozicijas nuo sausžemio ir nuo jurių. Šitam puolimui jie panaudojo dvi savo saunaukiausias divizijas. Bet puolimas neilgai tęsėsi. McArthur praneša, kad vienas priešų sparnas buvo išblaškytas, o antras suvarytas į jūrą ir nuskandintas. Kurie japonai nenorėjo šokti į vandenį, tie buvo užmušti, arba paimti nelaisvėn.

Bendrai imant, japonams kasdien darosi vis prasciau. Ir ateis laikas, kada jie bus visiskai sunaikinti.

Ruošiasi Organizuoti Moterų Korpusą.

Manoma jų organizuoti krašto apsaugai 2,000,000.

Kongreso reprezentantė Edith Rogers įnešė į žemesniuosius Kongreso rumus įstatymo sumanymą, kad Amerikoje būtų įkurtas Moterų Pagalbos Armijai Korpusas, angliškai—Women's Army Corps, o strumpinus—WAAC. Armijos ir laivyno vadovybė šitam sumanymui pritarė, todėl nėra abejonės, kad Mrs. Rogers bilius bus priimtas.

Kokios gi numatomos moterų korpusui pareigos? Karo sekretorius Stimson sako, kad armijoje yra labai daug darbų, kuriuos gali atlikti moterys. Pavyzdžiui: operuoti kai kurias mašinas, dirbti raštinėse, virtuvėse, kepyklose, vaistinėse, prie telefono, prie telegrafo, knygynuose ir tt. Dabar tuos darbus atlieka vyrai.

Manoma, kad į šitą pagalbos korpusą galės susiorganizuoti apie 2,000,000 moterų.

RUSŲ GROBIS ESAS DIDESNIS KAIP NACIŲ.

Iš Kuibysiovo pranešama, kad per kelias paskutines savaites rusai paėmė daugiau vokiečių karo medžiagos, negu Hitleris buvo pavogęs Čekoslovakijoje.

WASHINGTONAS ĮSPĖJA MASKVĄ.

Pavasarij prieš Sovietus gali pradėti ofensyvą vokiečiai ir japonai.

Washingtonas atvirai įspėja Sovietų Rusijos valdžią, kad japonai gali užpulti ją visai netikėtai, taip kaip užpuolė Amerikos pozicijas Pacifiko vandenynne. Hitleris kelis kartus yra jau ramines Vokietijos žmones, kad jie nenusimintų dėl dabartinių nepasisekimų Rusijoje. Vokiečių armija negalėjusi tenai veikti pilnomis spėkom dėl didelių šalčių ir gilių žiemos, todėl reikėjo pasitraukti. Bet kai ateis pavasaris, vokiečiai vėl pradės ofensyvą ir savo tikslą pasieks. Taigi Washingtone manoma, kad jeigu pavasarij vokiečiai ištikrui darys naują ofensyvą, tai be jokios abejonės tada Rusiją pulsia ir japonai. Tokio planai buvo padaryti jau keli metai atgal. Tuo tikslu Japonija buvusi įtraukta ir į Anti-Komintern Bloką.

Antifašistai Čilėj Laimėjo Rinkimus.

Apie 100 žmonių sužeista.

Pereitą nedėdienį Čilės respublika rinkosi sau prezidentą. Buvo du kandidatai. Atžagareivių blokas statė generolą Carlosą Ibañezą del Campo, o antifašistų demokratų frontas—Juaną Antonijų Riosą. Žinios sako, kad rinkimus laimėjo anti-fašistų kandidatas Rios, kuris surinko 257,980 balsų prieš generolą del Campo 202,036 balsus.

Išrinktas prezidentas Juan Rios yra radikalų partijos narys ir griežtas fašizmo priešas, todėl jo laimėjimas yra smagi žinia visiems demokratijos šalininkams, ypač kad Čilės prezidentas yra renkamas ilgam terminui, šešiams metams. Jis bus įvedintas už 60 dienų ir nuo tada pradės eiti savo pareigas.

Pan-Amerikos konferencijai, kuri šiomis dienomis pasibaigė Rio de Janeiro mieste, Čilės atstovai atsiskė nutraukti savo santykius su Vokietija ir kitomis ašies valstybėmis. Dabar manoma, kad naujas prezidentas nutrauks santykius pirmą dieną užėmęs savo vietą.

Priešrinkiminę kampaniją Valparaiso mieste pereitą savaitę įvyko kruvinos riaušės tarp atžagareivių ir demokratijos bloko šalininkų. Apie 100 žmonių buvo sužeista. Kitur rinkimai praėjo ramiai. Čilė tur daugiau kaip 5,000,000 gyventojų.

PARUOŠĖ 2,500 LAKUNŲ BE JOKIOS NELAIMĖS.

Laivyno aviacijos stotis New Yorke (seniau Floyd Bennett field) paruošė 2,500 naujų lakunų ir nei vienas jų nebuvo sužeistas. Jeigu paimti dėmesin, kad kiekvienas mokinytis turi daug kartų iššokti iš orlaivų ir nusileisti parašutu ant žemės ir ant jurių, tai šis rekordas yra tikrai stebėtinas.

RUSIJOS BAIŠUS KOMUNISTAI GIRIA WILLKIE.

Miestai išdeginti, keliai užversti sudaužytais karo pabuklais ir sušalusiais lavonais.

Eddy Gilmore, Associated Press korespondentas, kuris gavo Maskvoj leidimą nuvykti į karo frontą, piešia šurpulingą karo vaizdą. Rusų armija, jis sako, po valiai kelia savo kanuoles ir kitus karo pabuklus į vakarus. Darbas sunkus, nes keliai pilni nelaimingų kaimiečių, kurių namai buvo sudeginti arba sugriauti. Žmonės nešasi savo mantą ant pečių, vežasi rogutėmis, bet kūr jie eina ir ko įiesko, jie patys nežino. Visoj apylinkėj dar teberuksta namų degėšiai. Kiek toliau girdisi kanuolių haubimas. Jis aidi lediniuose laukuose kaip griaustinis vasaros metu. Visi keliai, kuriais vokiečiai traukėsi, užversti sudaužytomis karo mašinomis ir sušalusiais lavonais. Vienur iš po sniego kyšo rankos, kitur kojos. Mes tik ką pravaziavome tą vietą, kur buvo Berino miestas, sako korespondentas. Dabar jis sudaužytas iki žemės.

Kainoms Kontroluoti Įstatymas.

Po ilgų ginčų. Kongresas priėmė ir prezidentas jau pasirašė kainoms kontroliuoti įstatymą. Dėdamas savo parą, prezidentas Rooseveltas prisipažino, kad tulos to įstatymo vietos yra netikusios; bet kadangi Kongreso politikieriai pešėsi dėl to įstatyme per 6 mėnesius, tai esą aišku, kad tobulinio įstatymo šiuo laiku negalima tikėtis.

Einant šiuo įstatymu, vienas kainų administracijos viršininkas galės tvarkyti kainas kaip jam patinka. Jis galės net ir namų nuomas nustatyti. Vien tik tai fermerių produktams paliekama kainų laisvė. Kainų administratorium paskirtas Leon Henderson, kuris reguliavo kainas ir pereitais metais, kol da nebuvo tam tikro įstatymo. Pavyzdžiui, pirmajį jis nustatė cukraus kainą, ir todėl cukrus nuo to laiko nepabrango, bet už tai jis kažin kur prapuolė. Krautuvėse dabar sunku cukraus gauti. Gali but, kad ir kiti daiktai išnyks, kai jiems bus nustatytos kainų "lubos."

VOKIEČIAI VĖL ATAKUOJA RUSUS.

Šios savaitės žinios iš Rusijos karo fronto sako, kad vokiečiai susilaukė sustiprinimų ir pradėjo smarkiai atakuoti rusus. Maskva pripažįsta, kad Kryme rusai buvo priversti pasitraukti iš Feodosijos. Vokiečiai sakė, si atsiėmė Feodosiją jau porą savaičių atgal.

Užpultas jau 11-tas laivas.

Pereitą subatą vokiečių submarinai nuskandino jau 11-tą laivą Amerikos jūrkrasčiuose. Skandinti da daugiausia aliejaus tanklaičiai.

KOMUNISTAI GIRIA WILLKIE.

Amerikos komunistai dabar labai giria Willkie, buvusį republikonų kandidatą į prezidentus, nes jis apsiėmė ginti komunistą Schneidermaną, kuriam teismas atėmė pilietybę.

Sneidermaną tėvai atsiėmė iš Rusijos kai jis buvo dar tik 3 metų vaikas. Susilaukęs 21 metų amžiaus, jis tapo šios šalies piliečiu. Praslinkus dvylikai metų, Justicijos Departamentas pareikalavo, kad teismas pilietybę iš Sneiderio atimtų, nes išsiimdams pilietybės popierius jis užslėpė tą faktą, kad jis priklausė komunistų partijai. Ir teismas pilietybę iš jo atėmė. Komunistai apeliavo į aukštesnį teismą, bet pralaimėjo. Dabar jie pasisamdė republikoną Willkie ir apeliuoja į vyriausį teismą. Bet tikruoju savo vardu jie nenori vadintis. Pasivadino: "Committee for Citizenship Rights."

Detroitas Padarys Hitleriui Galą.

Automobilių gamyba sustabdyta; fabrikai gamins ginklus; tuo tarpu 300,000 žmonių neteko darbo.

Su šios savaitės pradžia, civilinių automobilių gamyba jau sustojė ir darbininkai laikinai atleidžiami. Laikraščiai apskaičiavimu, dėl automobilių gamybos sustabdymo Detroito apie 300,000 darbininkų netenka laikinai darbo. Automobilių fabrikai dabar ruošiasi tankų ir orlaivų gamybai. Jie turi jau už \$5,000,000 užsakymų ir tuojuo gaus jų daugiau. Detroitas, sakoma, padarys Hitleriui galą.

Tai reiškia, Hitlerį sunaikins Detroito pagaminti ginklai. Netik Hitlerį, bet ir visus jo talkininkus—Japonijos militaristus ir Italijos fašistus.

Kaip tik Detroito automobilių fabrikuose "bus padaryti reikalingi pakeitimai, tuojau pradės iš jų risti tankai, bombanešiai, kulkasvaizdžiai, trokai ir kiti karo pabuklai. Darbininkai, kurie dabar neteko darbų, tuoj bus šaukiami atgal. Jie gamins demokratijai ginti mašinas.

Tuo tarpu automobilistų unijos (CIO) pirmininkas R. J. Thomas atsišaukė į Kongresą, kad visiems automobilių darbininkams, kurie dėl karo neteko laikinai darbų, būtų mokama iš federalinio izdo po \$24 į savaitę.

Bet ne visi automobilių fabrikai sustoję. Kurie gamina trokus ir autobusus, tie tebedirba.

RUSAI NUŠOVĖ ŽEMEN GARSUJĮ NACIŲ LAKUNĄ.

Maskvos žiniomis, priešlėktuvinė rusų artilerija nušovė žemėn vieną priešų orlaivį, kuriame buta pagarsėjusio vokiečių lakuno Brauchnerio. Jis esąs atliks nemažiau kaip 200 oro užpuolių Lenkijoje, Francuzijoje ir Rusijoje.

Anglams Emė Nesisekti Visuose Karo Frontuose

LIBIJOS JIE TRAUKIASI PO 35 MYLIAS Į DIENĄ.

Tolimuose Rytuose japonai juos išvijo iš Malajos ir apsupo jų tvirtovę Singapūrą.

Paskutinėmis dienomis mūsų talkininkams anglams pradėjo labai nesisekti. Nesiseka Afrikoje, ir nesiseka Tolimuose Rytuose. Afrikoje jie buvo jau užkariavę beveik visą Libijos pajūrį. Vokiečiai su italais buvo nugalėti ir Tripolitanijos. Bet staiga priešas atsuko ir pradėjo mušti atgal. Anglai nuo priversti trauktis. Vokiečiai su italais užbėgo jiems iš užpakalio ir apsupo jų pozicijas Bengazijoje. Iš tu slastų anglai išstruko, bet dideli karo nedžiagos sandėliai liko priešui. Per tris dienas anglai buvo priversti pasitraukti nuo Bengazijos net 105 mylias, taigi po 35 mylias į dieną. Jie traukiasi atgal į Egiptą. Egiptas yra neva Anglijos globojamas kraštas, bet per daug turi laisvės. Jo sultonas Farukas dabar pašalino visus savo ministrus, kurie simpatizavo Anglijai. Taigi yra pavojus, kad šitas satrapas gali pereiti fašistų pušėn. Ar anglai įstengs jį nuversti, da nežinia.

Tai taip yra Afrikos fronte.

Tolimųjų Rytų fronte irgi negeriau. Iš Malajos pusiasalio japonai anglus jau išstumė. Dabar anglai tenai susispietė nedidelej Singapuros saloj, kur jų yra įtaisyta stipri tvirtovė. Iki karo buvo tvirtinama, kad šita anglų pozicija neprieinama jokiam priešui. Bet iš japonų

fronto.

Tolimųjų Rytų fronte irgi negeriau. Iš Malajos pusiasalio japonai anglus jau išstumė. Dabar anglai tenai susispietė nedidelej Singapuros saloj, kur jų yra įtaisyta stipri tvirtovė. Iki karo buvo tvirtinama, kad šita anglų pozicija neprieinama jokiam priešui. Bet iš japonų

OLANDAI SUNAIKINO 28 JAPONŲ LAIVUS.

Batavijos žiniomis, Makasaro siaurumoje olandų orlaiviai ir submarinai sunaikino 11 japonų karo laivų ir 17 transportų su kareiviais. Kova siutė 5 dienas. Japonai siuntė iš viso 100 laivų olandų saloms atakuoti. Toj kovoj dalyvavo ir amerikiečių orlaiviai, kurie nuskandino apie 25 japonų laivus.

PAN-AMERIKOS KONFERENCIJOS DELEGACIJA ĮKRITO JURON.

Grįždami orlaiviu iš Pan-Amerikos konferencijos, Pietų Amerikos delegatai turėjo nelaimę. Jų orlaivis įkrito Atlanto vandenynan ir visiems teko gerokai išsimaudyti. Visi tačiau buvo išgelbėti, tik Argentinos užsienio ministeris Enrique Ruiz Guinazu buvo sužeistas. Iš viso orlaivų buvo 12 delegatų.

GALI ATIMTI SLEPIAMĄ CUKRŲ.

Valdžios žiniomis, spekuliantai yra supirkę ir paslėpę 265,000 tonų cukraus. Karo Gamybos Tarybos viršininkas sako, kad valdžia turi cukrų iš spekuliantų atimsianti.

IKLIUVO 6 JAPONŲ AGENTAI.

Federalinis grand jury apkaltino 6 Japonijos agentus, kurie per daugelį metų yra platinę šioje šalyje visokių spausdinių su japonų propaganda. Trys jų yra japonai, o trys—amerikiečiai. Jie yra kaltinami dibo svetimos valstybės naudai, kad neužregistravę Justicijos Departamente kaip svetimos valstybės agentai. Įstatymas reikalauja, kad kiekvienas asmuo ir kiekviena organizacija, dirbanti svetimos valstybės naudai, praneštų apie tai valstybės gynėjui Washingtone. Į šitą kategoriją įeina ir komunistai, kurie spausdina ir platina Maskvos rašytojų paruoštą propagandą.

Tarp kitos japonų propagandos, buvo skleidžiama anglų kalba išleista knyguotė "Far Eastern Affairs" (Tolimųjų Rytų Reikalai), kur buvo palankiai kalbama apie japonų politiką.

Valdžios agentai susekė, kad už šitos knygpalaikės platintojų japonų konsulatą San Francisco mieste mokėdavo amerikiečiui Williamsui po \$350 į mėnesį, bet Williams nėra apie tai Justicijos Departamentui raportavęs. Už tai gi jis dabar yra areštuotas ir apkaltintas kaip slapta svetimos valstybės agentas. Su juo yra sumistas ir amerikietis Townsend, kuris skleidė japonų propagandą per radiją. Trečias amerikonas apkaltintas yra tufas Ryder. Jis platino japonams palankią literatūrą.

ISDEGĖ DANIJOS SOSTINĖ.

Pereitą subatą atėjo žinia, kad ugnis sunaikino Danijos sostinės Kopenhagos miestą. Danija dabar yra vokiečių okupuota. Žinios nesako, ar ugnis kilo savaime, ar iš bombų, kurias anglų orlaiviai metė į vokiečių pozicijas.

APZVALGA

KAI KAM IR KALENDORIUS "ENCIKLOPEDIJĄ."

"Laisvės" redaktorius, Rojus Mizara, nori paaiškinti mums, ką reiškia almanachas arba kalendorius. Savo "krisluose" sausio 28 dieną jis rašo:

"Per 57 metus New Yorke išleidinėja 'The World Almanac', metraštis arba kalendorius. Tai savos rusies enciklopedija.

"Pereitos savaitės 'Keleivis' išvadino šį metraštį-almanachą 'slamštu', išleisto 'New Yorko žydėlių'...

"Vyriausio 'New York World-Telegram' dienraščio leidėju yra Mr. Roy W. Howard, žymus publicistas... Kurie jį pažįsta, puikiai žino, kad jis nėra žydų tautybės žmogus... Bet 'Keleivis' apšaukia šį laikrastininką 'žydėliu', o jo leidžiamą almanachą — 'slamštu'."

Taigi išeina, kad "Keleivis" čia pusėtinai nusidėjo. Bet ištikrųjų čia kaltas ne "Keleivis", o pats "draugas" Mizara, kad jis nesuprato, ką "Keleivis" skaitė. Anot tos žmonių patarės, — žiūrėjo į knygą, o mate spygą.

"Laisvės" redaktoriai nežino tos tiesos, kad dalykų vertė visuomet priklauso nuo santykiu su kitomis vertybėmis. Padėkim, Stalino rublis Sovietų Rusijoje yra geras pinigais; bet Amerikoje jis nevertas nei geros spygos. Arba paimkim šitoki pavyzdį: "Laisvės" redaktoriai tarp lietuvių komunistų yra didelis "mokslinešius", bet tarp mokytojų žmonių jis bus paprastas ignoramus.

Taip yra ir su visokiais autoritetais. "The World Almanac" kalendorius kartais gali būti neblogas informacijų šaltinis, o "Laisvės" redaktoriai net ir "savos rusies enciklopedija"; tačiau palyginus tą almanachą su Amerikos prezidento ofisu, arba su Valstybės Departamentu, jis bus tik šlamštas.

Taigi tokioj prasmėj ir "Keleivis" palygino jį su šlamštu. Mes nurodėm, kad nesvarbu, ką apie Lietuvą rašo tas almanachas, bet svarbu, ką sako Jungtinių Valstijų vyriausybė. Prieš jos rusistatymą, "Laisvės" redaktorių "enciklopedija" yra tiktai šlamštas.

Pasakysim dar žodį ir dėl tų "žydėlių". Nors tai dalykas visai neesvarbus, bet "draugas" Mizara norėtų parodyti, jog mes ir čia nusidėjome, nes "vyriausio 'New York World-Telegram' leidėju' esąs Roy Howard, o kas jį pažįsta, tas "puikiai" žino, kad jis nesąs žydų tautybės.

Bet "draugas" Mizara ir čia susipainiojo, kaip višta pakulose. Mes kalbėjome apie almanachą, o jis kalbėjo apie "vyriausio" "World-Telegram" dienraščio leidėją.

Jeigu jau kalbėti apie to dienraščio leidėjų, tai vyriausio (ne "vyriausio") jį yra ne Roy Howard, Rojus Mizaros vienvardis, bet A. Scripps.

O jeigu kalbėti apie "World Almanac", tai "Laisvės" redaktorių "enciklopedija", tai vyriausio jo redaktoriaus yra Eastman Irvine, žydų tautybės žmogus.

Na, tai kur dabar "draugas" Mizara dės su savo "kritika"?

GERIAU AMERIKOS KALĖJIME, NEGU BOLŠEVIZMO "ROJUJE."

Šiomis dienomis North Carolinos gubernatorius malonės aktu paleido iš kalėjimo buvusį komunistą Fredą Bealą, kuris buvo nušautas 20-čiai metų už pargarsėjusį Gastonijos audėjų streiką 1929 metais. Tą streiką buvo suorganizavę komunistai, kurie tuo pačiu žygiu kėsinosi nuversti vietos valdžią ir apskelbti Gastonijos "proletariato diktatūrą." Todėl tenai buvo daug riaušių ir kraujo praliejimo.

Fred Beal buvo suimtas ir apkaltintas kaip vyriausis tų riaušių kurstytojas ir vadas. Byla tęsėsi ilgai, nes komunistai rinko aukas ir samdė advokatus apkaltintajį savo draugą ginti. Beal tuo tarpu buvo išleistas po kaucija ir pabėgo į Sovietų Rusiją, bet pagyvenęs tenai nekūrį laiką, sugrįžo Amerikon ir nuėjo kalėjiman atlikti bausmę.

Apie tą jo "metamorfozą" kiek plačiau rašo "Naujienos." Esą—

"Bylai užsitęsęs, Beal' buvo slapta pabėgęs sovietų Rusijon. Kaip karštas komunistas, jisai tikėjo, tenai rasti ne tikrai prieš, jada nuo 'kapitalistų persekiojimo', bet ir laimę. Tačiau, išgyvenęs sovietų rojuje kelis metus, jisai įsitikino, kad komunistiška tikrovė yra visai nepanašai į propagandos pasakojimus apie 'proletariato diktatūrą'. Sugrįžęs į Jungtines Valstijas 1933 m., jisai parašė 'Proletarian Journey' (Proletarinė Kelionė), kurioje jisai nupiešė tiktą darbo žmonių padėtį sovietijoje, užsitraukdamas tuo didelę savo buvusiuju draugu neapykantą.

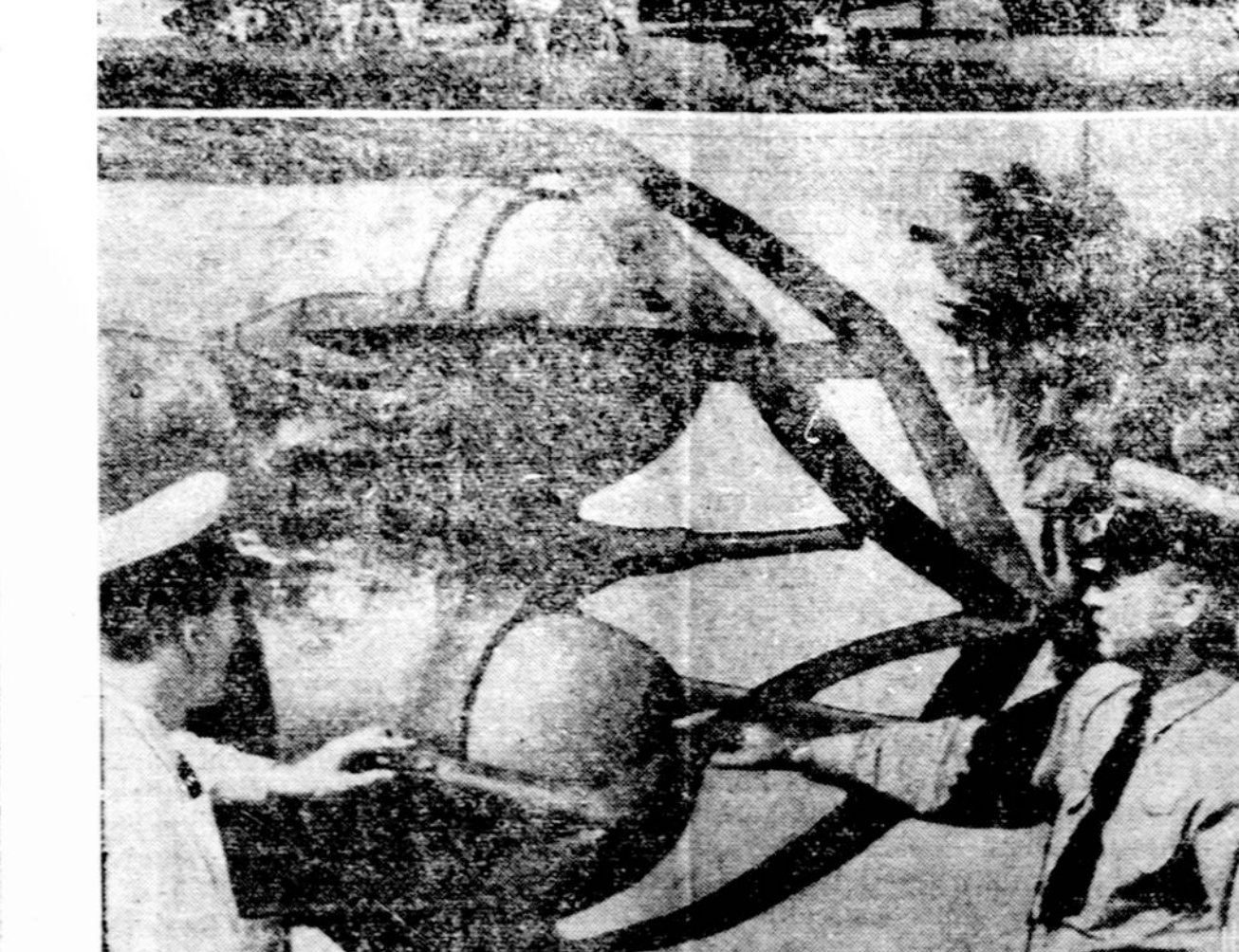
"Komunistai atsisakė toliau jį remti ir apšaukė jį 'provokatorium', išdaviku' ir t. t. Be draugu paramos jisai negalėjo teisme apsiginti. Bet Fred E. Beal pasakė: 'Geriau atsisakyti savo bausmę Amerikos kalėjime, negu gyvensiu sovietų Rusijos 'laisvėje'..."

Bet ne vienas Beal nutarė pasirinkti Amerikos kalėjimą vietoj bolševizmo "rojaus." Buvo ir lietuvių tarpe tokių karštų bolševizmo čempionų, kurie bėgo iš Amerikos į Rusiją, bet pamatę bolševizmą praktikoje, grįžo Amerikon nusivylę ir daugiau už jį nebeagituoją, o tuli jų virto net atvirais jo priešais ir dabar kovoja prieš jį. Kai kurie jų yra gerai mums pažįstami. Vienas jų gyvena New Yorke, antas Detroitė, trečias netoli nuo Bostono, o kiti kitur.

Mes taip pat atsimenam, kokių entuziazmu vėjo iš Amerikos į Sovietų Rusiją pagarsėjusi Emma Goldman. O ar ilgai ji džiaugėsi tenai? Ne. Prie pirmos progos pabėgo Suomion ir pradėjo prašyti atgal Amerikon. Kaip Fred Beal, taip ir Emma Goldman sakė: "Geriau but Amerikos kalėjime, negu bolševizmo 'laisvėje'."

Jan Valtin taip pat buvo karštas bolševizmo apaštalas, kol gyveno Amerikoje. Bet kaip tik nuvyko Rusijon ir pamatė bolševizmą savo akimis, dumė atgal ir dabar džiaugiasi ištrūkęs "iš tamso." Jis parašė apie tai ir knygą—"Out of the Night."

Žmonės, kurie giria dabartinę Rusiją, gyvena praeities viltimis. Praeity ir mes tikėjome, kad po revoliucijos Rusijoje galės susikurti pavyzdinga santvar-

Viršuje matosi sausumon ištraukta japonų submarina, kurią amerikiečiai sugavo savo tinklų prie Pearl Harbor. Vaidelio apačioje parodytas to pabuko priešakis. Dvi apskritos galvos, tai torpedų tubos. Keturi į priešakį atsikišę sargai turi labai aštrius kampos, padaryti taip, kad galėtų ardyti ir piauoti povandeninius tinklus.

ka. Bet Rusijos revoliucija nejučiomis išsigimė į kontr-revoliuciją. Beveik visi buvę revoliucijos vadai jau išžudyti. Vietoj buvusio caro, atsistojo diktatorius. Tačiau tuli žmonės užslenyje vis da negali to suprasti. Jiems vis dar išrodo, kad Rusija ištikrųjų yra tokia ideali darbininkų tėvynė, kokios siekė pirmieji revoliucijos vadai. Todėl kai tie žmonės nuvyksta tenai patys ir pamato bolševizmo veidą savo akimis, jie dažnai prieina išvadą, kad "geriau Amerikos kalėjime."

KANADOJ KONSKRIPCIJOS KLAUSIMAS.

Kanadoj dabar yra svarstomas labai įkirus klausimas, butent, kaip įvesti priverstinąją armijos tarnybą? Dalykas, mat, yra toks, kad 1940 rinkimuose liberalų partija buvo įrašiusi savo platformėn punktą prieš privalomąjį kareiviavimą, ir ta partija buvo išrinkta valdžion. Jos vadas, Mackenzie-King, dabar yra Kanados premjeras. Todėl jis sumanė paversti šį reikalą referendumui, arba, kaip Kanadoje sako — plebisicitiui, kad patys žmonės pasisakytų už privalomąją armijos tarnybą. Tuomet liberalų valdžia būtų paluosuota nuo savo rinkimų platformės.

RUSAI NUPULDĖ ŽMONIŲ HIGIENĄ.

Vokiečių paskirtas medicinos daktaras Lilienfeld rašo Lietuvos laikraščiuose, kad per rusų okupaciją nusmukusi gyventojų higiena. Todėl gyventojai kviečiami kreipti daugiau dėmesio į kuno, drabužių ir butų švarą. Visuose valčiuose turi būti įrengtos dezinfekcijos įstaigos. Ypač patariama būti atsargiais, turint reikalą su sovietų belaisviais, kurie yra didžiausi parazitai ir ligų platintojai.

VOKIEČIAI DEGINA RUSIJOS MIESTUS.

Associated Press korespondentas Eddy Gilmore praneša iš Rusijos, kad traukdamiesi vokiečiai degina viską, ką tik galima padegti. Jis sakosi matęs ištisas mylias degėsių, kur pirma stovėjo namai.

PAKITIMAI ŽEMĖS PLUTOJE.

Prieš 1000 metų senąją Svedijos sostinę galima buvo pasiekti vandens keliu. Šiandien ji jau pasitraukus sausumon. Geologai apskaičiuoja, kad po ilgų amžių Svedijos sostinė Stokholmo nebus galima pasiekti jūros keliu.

Kas yra keliavęs po Angliją, tai žino, kad garsieji Anglijos "penki uostai" dabar jau apkloti smėliu. Tik-tai Dover, dirbtiniu būdu palaikomas, iki šiai dienai išliko uostu. Buves Anglijos miestas Dunvicas, kuris prieš kelius šimtus metų siuntė net savo atstovus į parlamentą, dabar jau paskendęs juroje.

Gilioje senovėje kai kurie Francuzijos miestai buvo ties pat pajūriu, o šiandien jau žymiai nutolę nuo jo.

1925 ar 1926 metais vokiečių matavimo laivas "Meteor" konstatavo, jog be pėdsakų pranyko Shompson sala pietinėje Atlanto vandenyno dalyje, kiek į šiaurę nuo Buvė salos. Geologai ir okeanografai buvo nustebinti staiga pakilusiai didžiule žemės teritorija Biskajos įlankoje, toje vietoje, kur vandenyno giluma siekia 5000 metrų.

Šitos reiškinys Biskajos įlankoje pastebimas jau trečią kartą paskutinių 18 metų laikotarpyje. Galimas daktas, kad netoliese Haiti salų pakilęs vandenyno dugnas sudarysias net naują žemyną. Tokių reiškinų vandenynuose ir daugiau pastebima.

Ne tik žemė išlėto, vadinamu evoliucijos keliu, keičia savo veidą, bet dar žemės pluta ir virpa. Mokslinekų apskaičiavimu žemės pluta virpa kas valandą. Daugiau pusės žemės plutos virpėjimų žmonės nei nejaucia. — juos tik labai jautrus mokslineiai aparatai, vadinamieji seismografai tegali pažymėti. Kiti žemės plutos virpėjimai daugiau ar mažiau žmonių ir gyvulių pastebimi. Kiekvienais metais pasitaiko ir stipresnių, ar visai stiprių žemės plutos virpėjimų, kitai vadinamų žemės drebėjimų. Tokių žemės drebėjimų išdovs tikrai baisios.

1939 metų gruodžio 27 d., įvykęs žemės drebėjimas Turkijoje buvo tiesiog ka-

tastrofiškas. Nuo požeminių smugių buvo suvirpintas 120,000 kilometrų žemės plotas. Atsivėrė didžiuliai plyšiai, net po 10 kilometrų ilgio ir keliasdešimt metrų pločio. Per tą žemės drebėjimą daug Turkijos miestų ir kaimų buvo sugriauta ir po jų griuvėsiais palaidota apie 50,000 žmonių. 1765 ir 1923 metais įvykę žemės drebėjimai Japonijoje užmušė iš viso net apie 374,000 žmonių. Buves užprakeitais metais žemės drebėjimai Čileje, Pietų Amerikoje, sugriovė kelis miestus ir buvo užmušta apie 25,000 žmonių.

Nemažiau pražūtingi yra vulkaniški išsiliejimai. 1902 metais Martinikos saloje vulkano Mt. Pelė išsiliejimai lava sunaikino visą St. Pievio miestą. Zundo archipelage, Krakatavos vulkanas 1883 metais didelės eksplozijos buvo patsai didesne dalimi sunaikintas. Vietoje vulkano pasidarė 75 kilometrų dydžio ir 300 metrų gylio ežeras. Tas sprogimas buvo girdėti už 500 geografinių mylių, 18 km. masės išnešiotą 20,000 kvadratinų mylių plotė. Dulkės ir pelėnai buvo išmesti 80 kilometrų aukštyje ir ištisus metus buvo priežastimi nuostabios rusvos dangaus spalvos. Šiatais sprogimas sukėlė juroje 36 metrų aukščio bangas. Per tą sprogimą žuvo apie 36,000 žmonių. 79 metais po Kristaus buvo baisus Vezuvijaus išsiliejimas, kurio lava užliejo ir sunaikino Pompejos ir Herkulano miesto. Retas tų miestų gyventojas teisėgelbėjo, o visi kiti buvo užlieti ir sudeginti.

Nepaprastai baisūs ciklonų lydimi vandens užliejimai, kurie įvyksta jurių pakraščiuose, salose, arba didelių upynų slėnyse. Vienas iš tokių katastrofiškų įvykių buvo Tigro ir Eufrato krašte. Tą katastrofą mokslinekai E. Suess laiko buvus Biblijoje aprašytą tvaną. Žemės istorija žino ir daugiau tokių ciklonų lydimų vandens užsiliejimų.

J. Kiudelis.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIECIU?

Šiandien išspūdyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis Antra peržiūrėta ir pagerinta. 26c

Iš Kur ir Kaip Valdžia Gauna Pinigų Karo Reikalams?

Atsitarant naujai Kongreso sesijai prezidentas Rooseveltas pasakė, kad per ateinančius fiskalius metus, kurie prasideda liepos 1 d., karo tikslams reikės išleisti apie 59 bilionus dolerių. Tai reiškia apie \$1,700 kiekvienai šeimynai per vienus metus. Bet kiekviena šeimyna tiek juk neuždirba; o kurios ir uždirba, tai visko juk negali valdžiai atiduoti, nes reikia iš to pragyventi.

Na, tai iš kur ir kokių būdu valdžia gali tokią milžinišką pinigų sumą sukelti per metus?

Dalį savo išlaidų, suprantama, valdžia padengia mokesčiais; bet mokesčių ji negali tiek surinkti. Kaip tai ji padengia nedateklį?

Ji skolinsi iš bankų. Todėl valstybės skolos auga. Po pirmojo Pasaulinio Karo šios šalies skolų buvo apie \$25,000,000,000, o ateinančiais 1943 metais jos pasiekiančios jau apie \$110,000,000,000.

Kaip sakėm, valdžia daugiausia pinigų skolinsi iš bankų. Tos paskolos keliamos šitokiu būdu (čia tik pavyzdys): valstybės išdėkreipiasi į banką, kurį mes čia pavadinsime raide B, ir sako: paskolinkit mums 100 milijonų dolerių; mes mokėsime jums 1½ nuošimčio palukanų per metus. Bankas sako: gerai, skolinom.

Valdžia tada duoda tam bankui valstybės paskolos lakštų, arba, kaip Amerikoje sakoma, bonų 100 milijonų dolerių sumai, o bankas įrašo į savo knygas 100 milijonų dolerių kredito valdžiai.

Valdžia tuomet gali pasiimti visa šitą sumą iš karto arba dalimis. Paprastai ji ima dalimis. Padėkim, reikią užpirkti kariuomenei maisto ir užmokėti už jį \$50,000. Išdo sekretorius paima to banko čekį ir parašo ant jo: Išmokekit Maisto Kompanijai Penkiasdešimt Tūkstančių dolerių. Po čekio pasirašo Išdo Sekretorius (jis padeda savo vardą).

Bankas išmoka pinigų iš valdžios kredito.

Taip valdžia išvartoja visą savo kreditą.

Ir taip ji lieka tam bankui skolinga šimta milijonų dolerių. Vėliau ateina laikas, kada ji turi savo bonus išpirti, kitaip pasakius — gražinti tam bankui skolą. Jeigu ji pinigų neturi, ji ta skolą pratęsia ilgesniam laikui.

Kaip praneša First National Bank of Boston, šių laikų bankai yra davę federalinei valdžiai daugiau kaip \$20,000,000,000 tokiomis paskolomis.

Bet šitos valdžios reikali finansavimas veda šalį prie infliacijos. Nes milijonai kareivių gauna algas ir tuoj jas išleidžia. Milionai darbininkų karo pramonėje uždirba gerus pinigus ir tuoj juos išleidžia. Kai žmonės turi pinigų, jie viską perka. O prekių civiliems reikalams dabar pagaminama beveik perpus mažiau, negu pirma. Todėl pirkėjai pradeda dėl jų varžytis ir kainos šauna aukštyn.

Kai viskas brangsta, tai pinigais pinga. Tai yra infliacija. Infliacija gi visados baigiasi finansiniu kraichu, ekonomine depresija, nedarbu. Taip buvo po pirmojo Pasaulinio Karo. Žmonės, kurie infliacijos laiku turėjo prisipirkę namų, beveik visi jų neteko. O kas turėjo savo pinigų susidėjęs į bankus, tai bankuo-

se jie žlugo. Farmeriai neteko savo farmų. Žodžiu, dėl infliacijos nukentėjo visi — ir turčiai ir beturčiai.

O infliacija tada buvo atėjus dėl to, kad karo metu valdžia leido bilionus dolerių ginklų gamybai, gi tie bilionai ėjo per žmonių rankas, visi daug uždirbdavo, viską pirkdavo ir kainos labai kildavo.

Roosevelto administracija bijosi, kad neįvyktų tas pats ir per šį karą. Todėl dabar ji stengiasi skolintis pinigų ne iš bankų, bet iš pačių piliečių. Tuo tikslu yra išleisti krašto apsaugos (defense) bonai ir stampos. Per radiją ir spaudą yra varama smarki agitacija, kad žmonės tuos bonus pirkty. Pirkdami bonus, žmonės skolina savo pinigus valdžiai. O kai žmogus paskolina valdžiai atliekamą savo uždarbį, jis negali išleisti tų pinigų nereikalingiems daiktams pirkty. Valdžia iškisi tuo būdu sulaikyti kainų kilimą ir apsaugoti šalį nuo infliacijos.

Si Rooseveltto administracijos finansinė politika turi da ir kitą gerą pusę, butent, žmonės, kurie dabar nusi-perka apsaugos bonų, gaus savo pinigus atgal po 10 metų, kuomet tokių gerų uždarbių gal jau nebus ir pinigų bus labai reikalingas. Ir žmogus tuomet gaus apie 30 nuošimčių daugiau, negu dabar bus už tuos bonus užmokėjęs.

Be to, valdžia nori paimti gerą žmonių uždarbį dalį ir mokesčiais. Čia irgi siekiama to paties tikslo: kuo didesni bus mokesčiai, kuo mažiau žmonės turės pinigų "spendiniui," tuo mažiau kils kainos ir tuo lengviau bus galima išvengti infliacijos.

Negana to, Kongresas gali dar išleisti toki įstatymą, kad apsaugos bonų pirkimas bus visiems privalomas. Gali but taip, kad darbdaviai, mokėdami darbininkams algas, turės nutraukti tam tikrą nuošimtį apsaugos bonams.

Taigi valstybės finansų ukis yra labai įdomus dalykas. Valstybė skolinsi pinigų iš savo piliečių. Bet tie patys piliečiai turės sudėti valstybei pinigų ir tas skolas atmokėti.

VEŽA OLANDUS MOKINT RUSUS UKININKAUKAUTI.

Kauno dienraštis "I Laisvę" skelbia tokią žinią, paimtą iš "Krakauer Zeitung":

I rytus pravažiavo pirmasis olandų ukininkų transportas. Šiuos ukininkus parinko Olandijoje "komitetas pasiųsti įmonių vedėjus į Rytų Europą." Jais bus aprūpintas kaimų ir buvusių kolchozų vadovavimas. Šie ukininkai vietinių gyventojų pagalba prisidės prie Rytų erdvės ukininkų galimybių išplėtimo ir Europos aprūpinimo. Pirmajame transporte yra 100 vyrų. Netrukus seks ir kiti transportai. Sausio mėnesį į Rytus persikels 400 olandų kolonistų. Pirmame transporte yra ukininkai nuo 19 iki 53 metų amžiaus. Olandai ukininkai turės pirmiau keturias savaites išbuti Litzmannstadto (Lodžės) stovykloje ir čia paruošti savo uždaviniams ir supažindinti su naujomis priemonėmis. Iš Litzmannstadto jie išvyks į savo paskyrimo vietas Gudijoje ir Ukrainoje.

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONGS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

APIE KAZIO PAKŠTO "PRELEKCIJĄ."

Chicago, Ill.

Kazys Pakštas paskelbė laikysias labai svarbią prelekciją: "Kodėl Lietuva žlugo 18-tam šimtmečiu," sausio 15, Chicago Universiteto patalpose. Laukiau paskirtos dienos su nekanrumu. Nuvykau. Maniau, išgirsiu labai moksliską prelekciją. Juk profesorius kalbės!

"Profesorius" kalbėdamas trinė sėdyne kėdę, raišėsi, kraipėsi, lyg ir norėdamas tuo parodyti, kokis didelis jisai mokslininkas.

Klausiausi ir laukiau, kada tasai "mokslininkas" nurodys Lietuvos žlugimo 18-tame šimtmety priežastį.

Jo išvada buvo tokia: jeigu Lietuva būtų tapusi katalikiška 300 metų anksčiau, nebūtų žuvusi kaip valstybė, nes katalikybė būtų pakėlus lietuvių kultūrą. Ir ant galo privedė, kad Lietuvą pradžioje prasi-gėrė bajorai, o tie bajorai visi buvo geri katalikai.

Ot, manau sau, nieko sau, paprastai kalbant, katalikiška kultūra!

Po tos "prelekcijos" buvo klausimai, nes "profesorius" iš anksto pranešė, kad kiekvienas galėsias duoti paklausimą.

Po kelių klausimų ir aš įsidrąsinau pakelti ranką. Sakau išdrąsinau, nes juk čia kalba "profesorius," ir da su barzda. Tai ne juokas kreiptis į tokia asaba.

Kadangi savo kalboje p. Pakštas nurodė, jog katalikybė platinio kultūrą Lietuvoje, ir kad pirmą kartą priėmė katalikybę lietuvių nespačio Lietuva su katalikiškais nesukultūrusia Lietuva?

Norėdamas pasirodyti dideliu istorijos žinovu, p. Pakštas smarkiai atkirto, kad Graikija ir Roma, kai buvo pagoniškos, stovėjo aukštai kultūroje ir mokslo, irgi žlugo. Esą, Lietuvos ir Lenkijos likimas buvęs toks pat.

Bet Pakštui buvo nurodyta, kad Graikijos ir Romos kultūrą sunaikino katalikybė. Ir kuomet katalikybė vyravo Europoje, tas laikas yra žinomas kaip tamsiųjų amžių gadinė...

Ipykęs Pakštas atkirto: "Yra melas! Tamsiųjų amžių visai nebuvo! Ot, Parvyžiū buvo vienas iš didžiausių universitetų. Budavo net po 40,000 studentų." Tada buvė labai kultūringi laikai...

Čia pasirodė, kiek Kazys Pakštas yra kultūringas. Sakyti "melas," tai davatkos argumentas.

Buvo pareikalauta, kad "prof." Pakštas atsakyti į klausimą: "Ka žėvuitai veikė Lietuvoje? Kodėl jie ne-sukultūrinio lietuviu per du šimtu metu laiko? Juk tam-sta sakei, kad žėvuitai sklei-dė kultūrą, steiė mokyk-las. Ar daug tokių mokyk-lų buvo įsteigta?"

Pakštas pasijuto kaip ant žarijų ir piktai atkirto, kad žėvuitai mokyklų nebuda-vojo. Reikia, jisai priešta-rauja savo kalbai.

Jam buvo pastebėta, kad Lietuvoje buvo įsigalėję liu-teronų kalvinių unitarijo-nų tikėjimai. Kad tie pro-tesioniški tikėjimai buvo

įsteigę daug mokyklų ir knygynų. Kad Lietuvos ka-talikų kunigai parsikvietė lenkų kariuomenę 1617—1620 metais ir sunaikino minėtų tikėjimų mokyklas ir knygynus. Kad katalikų kunigai, su pagelba lenkų kariuomenės, sudegino virš 30,000 lietuvių Šiaulių apie-linkėje; ir kad 20,000 lietu-vių pabėgo į Angliją ir iš ten atvyko į Ameriką.

Pakštas supykęs, "čia yra melas!" Jam pastebėta: "Atsakyk į klausimą, bet nesakyk kad 'melas'."

Pakštas griežtai pareiškė, jog čia niekas neturi teisės statyti klausimų. Čia esąs universitetas. Turit klausyt, ką aš sakau...

"Prof." Pakštas melavo per akis, kad lietuvių kalboje nesą ir nebuvo istorijos apie Lietuvą. Todėl, esą, lietuviams nebuvo progos susipažinti su savo tautos istorija. Girdi, tik tai keli metai atgal, "labai didelio mokslo vyrai" parašė Lie-tuvos istoriją. Pasakė ir tu "mokslininkų" vardus. Keli jų yra kunigai ir keli kunigų pastumdėliai.

Pakštas meluoja neraus-damas, kad lietuvių kalboje nebuvo parašyta Lietuvos istorija. Kas nežino, ar ne-skaitė Simono Daukanto ir Dr. Jono Šliupo parašytų Lietuvos istorijų? Žino tai-tai visi lietuviai, tik vienas "profesorius" Pakštas ne-žino.

Pakštui nurodysiu keli-s faktus iš Daukanto ir Šliupo parašytų Lietuvos tautos istorijų, kad kita kartą sa-kydamas prelekciją nepa-statyti savęs ant juoko, kaip pastatė šiūom kartu.

Štai keli faktai: Vilniaus vyskupas, 1629 metais, turėjo 6,000 bau-džiauninkų, o kunigų semi-narijos dvaruose dirbo 1,200 baudžiauninkų.

Veliuonos klebonas turė-jo 100 valakų žemės, 2 bra-voru ir 3 karčiamas. Vyžu-nių klebonas turėjo 40 va-lakų, 1 bravorą ir 7 karčia-mas. Aluntos klebonas turė-jo 60 valakų žemės, 340 "dušių" baudžiauninkų ir tain toliau.

Bendrai imant, tik Vil-niaus vyskupijai katalikų bažnyčia turėjo 29,000 bau-džiauninkų.

Tačiau "prof." Pakštas su pasididžiavimu savo "pre-lekcijoje" tikrino, kad "ka-talikybė platinio kultūrą Lietuvoje."

Da daugiau: 1567 metais Vilniuje mirė Mykolas Ra-dvilas, didis mokslo ir refor-macijos globėjas. Jo sunus, katalikų kunigų prikalbin-tas, sudegino tėvo knygyną Vilniuje ir išvažiavo į Jeru-zolimą. Tai taip katalikai "platinio kultūrą."

17-tam šimtmetyje katali-ikai kunigai sunaikino Lie-tuvoje visas liuteronų, kal-vinių ir unitarijų mokyk-las ir sudegino knygynus. Pasėlus "kultūra" ponas Pakšte!

Da viena pastaba: Pakštas pasididžiūoda-mas pareiškė, kad katalikų valdomoj Francuzijoje, Pa-ryžiūje, buvęs vienas iš di-džiausių universitetų, kurį lankė net 40,000 studentų.

Bet ko tie studentai mo-kinosi? Jie mokinosi "šven-to rašto," kaip žydai karia-vo ir skerdė žmones Abra-mo Dievui padedant. Gi Ab-raomas buvo arabų gen-ties plėšikų vadas. Tokis, kaip šių dienų Stalinas ar Hitleris.

Amerikos Oro Sargai Pratinasi Kovai

Vaidelio viršuje Amerikos lakunai bėga į savo orlaivį pratimų metu. Apačioje iš kairės matosi jų pasilso kambarys. Apačioje iš dešinės jie vėl bėga iš kambario prie orlaivio.

Kitas labai "moksliskas" klausimas, kurį tame katali-kų universitete Paryžiūje buvo svarstomas, tai kiek milijonų velnių šoka ant adatos smaigalio. Dėl šio klausimo kildavo net muš-tynių. Daug studentų už-mušdavo.

Eikim toliau: Kunigai į-steigė studentams daug "meilės lizdų" Paryžiūje, kuris tais urvais ir šiandien yra garsus.

Tačiau "prof." Pakštas sako, kad Paryžius, katali-kybės laikais, buvęs "kultu-ros centras."

Nereikia kalbėti apie se-novės Paryžiaus meilės ur-vus. Juk Lietuvoje katali-kams įsigalėjus prostitucija taip pat buvo legalizuota. Jos nepanaikino nei katali-kas prezidentas Stulgins-kas, nei dievuotas Smetona.

Kitas padavė Pakštui klausimą: ar nėra faktas, kad katalikų kunigai Lietu-voje daug stabmeldišku ap-veigu įvedė į katalikų tikybą Lietuvoje?

Pakštas, lyg atsipeikėjęs nuo pirmesnių klausimų, pareiškė: katalikų tikyba daug ko priėmė netik iš lie-tuvių pagonių tikybos, bet katalikybė visur prisiima daug pagonių tikėjimo. Je-gu tik tai buna reikalas. Pie-tinėj Amerikoje katalikybė priėmė daug indėnų tikėi-mo. Nes, girdi, katalikybės "mokslas" labai platus, to-dėl kur mato reikala priimti pagonių tikybos dalių, tai ir priima...

Jeigu "prof." Pakštas tu-rėtų nors pradinės mokyk-los žinojimą, jisai žinotų, kad katalikybė, kaip religi-ja, nieko savo originalaus neturi.

Jėzus Kristus yra pasisa-vintas Jezeus Christna nuo indusų. Katalikų škapleriai, ražančiai ir mišios yra taip-gi paskolintos nuo indusų-budistų.

Visa katalikų tikyba susi-deda iš įvairių stabmeldžių tikybų liekanų. Kalėdų šventė yra nukopijuota iš romėnų šventės Saturnali-jos.

Iš kultūros ir istorijos at-žvilgio, Kazio Pakšto "pre-lekcija" buvo bevėrtė.

T. J. Kučinskas.

Apie Parapijas, Kunigus ir Kitką.

SCRANTON, PA.

Scranton mieste yra dvi bažnyčios, viena Romos ka-talikų, kita tautiška. Tautiš-kos bažnyčios pradžia sie-kia daugiau negu 30 metų atgal. Taigi ji yra nusistovė-jusi savo veikimu ir egzista-vimu.

Kaip kitais klausimais, taip ir tautiškos bažnyčios reikalu savo laiku yra buvę daug įvairių diskusijų. Kun. Kuras vedė labai įžūlią pro-pagandą. Jis gąsdino savo parapijonių įvairiais budais ir draudė, kad nieko bendra neturėtų su kitos parapijos žmonėmis. Žinoma, jis tuo nieko neatsiekė. Nei jo mal-dos, nei jo davatkos, nesu-stabdė to darbo, kuris lietu-viams išrodė naudingas ir visais žvilgsniais geresnis. Nes prigulėdami prie tautiš-kos bažnyčios jie apsaugo-ja save nuo išnaudojimo ir mulkinimo.

Kada keli metai atgal at-ėjo romiškon bažnyčion kun. Miliauskas, jis pradėjo kartoti tuos pačius gąsdini-mus savo parapijonams, ko-kalus vartojo budamas gyvas kun. Kuras, būtent: kas eis ar draugaus su tautiškos bažnyčios žmonėmis, tas bus "pekloj" ir tt. Mat, kun. Milauskas lietuviško gyve-nimo nepažįsta ir neįdo-mauja juo. Jis yra grynas airišio vyskupo tarnas, dau-giau niekas. Žmogelis vos tik mišiuokis gali atlaikyti, tai ir yra visas jo auklėji-mas. Tuli parapijonys yra kur kas daugiau prasilingavę visuomenės reikaluose, ne-gu tituluotas Miliauskas. Jis net pamokslu gerai nepasa-ko. Vienas jo parapijonų kartą pasakojo ir juokėsi, kad Miliauskas sakydamas pamokslą apie kolektą vis kartuoja: mane apgauti gali-tė, bet Dievo neapmankysit.

Net davatkos pradeda su-prasti, kad rymioškai kuni-gai yra labai prasti prana-sai. Štai, per tiek metų jie ir jų kviečiami misijonieriai pamokslais ir maldomis skelbia, kad tautiška bažny-čia turi griuti, nes ten nėra Dievo, bet ji vis dar negriu-va, o laikosi labai gerai. Pe-reitais metais ji yra apmo-kėjusi skolų daugiau negu tris tukstancius dolerių.

Mūsų Romos kunigėlis turėtų prisiminti, kaip jam šteito policininkai išlaužę tos klebonijos duris, kurioje dabar jis sėdi, kada jo para-pijonai nenorėjo įsileisti. Kaip vėliau jis su detekty-vais bažnyčioj pamaldas laikė, bijodamas kad kas nors nuo altoriaus nenu-trauktų. Net į šermenis ei-davo su detektyvais. Juk garbės tas nedarė. Jeigu ji būtų rimtas vyras, tai būtų pamojės ranka ir nei savęs, nei bažnyčios, nei Dievo ne-būtų tuo žėmėjęs.

Senų pažiūrų žmonės ir šiandien verkią, kad neturi kito klebono. Bet tokia yra aiurių vyskupo valia. O pri-klausant prie parapijos ir dėl jos dirbant per dešetus metų, negi mainysi savo "viera," kaip dzukai sako. O dėl tos propagandos, ku-ria ji bando vesti prieš ki-taip manančius žmones, tai galima tik juoktis. Tas da-lykas jau pasenęs ir visų nu-mestas į gurbą, tik jam išro-do "naujas" ir "svarbus."

Jeigu lietuviai kur sueina bendram veikimui, tai juos riša ne tikėjimas, bet bend-ras visų lietuvių reikalus. Miliauskas tokiame veikimui yra priešingas, nors jis sėdi lietuviškoj parapijoj ir ren-ka lietuvių dolerius.

O šiais laikais lietuviškas veikimas yra būtinas. Net ir patys jo parapijonai nesu-pranta, kodėl jų klebonas tarta nuvykti in corpore. Prisirašė aštuoni nauji na-riai. Susirinkimas tuo ir bai-gėsi. Sėdome visi prie stalo užkandžiuti. Tai buvo tik-rai lietuviška puota (valgiai skaniai p. Bilimienės paga-minti ir gėrimai pirmos ru-šies). Laikė vakarienės p. A. Kaniušis perstatė naujos valdybos narius, kviesda-mas juos pasisakyti ką jie žada šiais metais sąrašyti nuveikti. Perstatyti buvo p. Grinius ir p. Monkelevičius. Pirmasis kalbėjo apie šios šalies Bill of Rights, kuriai sukako jau 150 metų. Jisai pasakė, kad jeigu ne šis į-statymas, tai gal to gražaus susirinkimo šiandien nega-lėtumėt turėti; o dabar be žandarų galim laisvai kal-

IŠ PHILADELPHIJOS PADANGĖS

Nepaprastas biznierių, pro-fesionalų ir amatninkų susirinkimas.

Metinis šito sąryšio susi-rinkimas buvo nepaprastai gyvas ir įdomus, nes turėjo me progos geriau pažinti vieni kitus. Buvo ir valdy-bos rinkimai.

Valdybos ir direktorių metiniai raportai priimti su užgyrimu. Sekretorei p. Gri-galiunienei nuskirta \$25,00 už pereinų metų darbuotę.

Kiti valdybos nariai atsisa-kė nuo bent kokių dovanų. Pradėjome rinkti naują val-dybą 1942 m. Musų gerasis ir taurasis pirm. p. A. Ka-niušis tikrai galėtų but am-žinu sąryšio pirmininku. Jis per du metu nenuilstamo darbo aukštai iškėlė sąryšio poziciją, todėl galia, kad dabar atsiskak nuo kandi-datūros į pirmininko vietą. Susirinkimas jį prašė ir net vertė da nors vienus metus apsiimti, bet jisai atsakė norįs pasilsėti. Pirmininko vietai paduoti trys kandida-tai būtent: p. Zadeika, p. Staniškis ir p. Rainis. Di-džiama balsų gavęs p. Sta-niškis liko sąryšio pirminin-ku šiais metais. Kilo "aud-ra giedroje"... Nežiūrint to, pradėjome rinkti vice pir-mininką, p. J. Grinius atsi-sakė iš vice-pirmininko vietos; jis norįs, kad jau-nieji užimtų valdybos vie-tas. O seniams duotų pasi-lėti. Kandidatais paduoti p. Zadeika ir (čia gimęs jaunuolis) p. Poška. Didži-ma balsų gavęs p. Poška lieka vice-pirmininku. Pra-sideda sekretoriaus rinki-mai. Kandidatais siulomi p. Grigaliuniene ir p. Bendo-ravičius. Didžiama balsų lieka p. Grigaliuniene per-rinkta. Finansų sekretorius vieton jaunuolis Žvigaikis pamainytas p. Štreleckiu. Iždininkas lieka tas pats p. Dalbukas. Iš direktorių re-zignavo p. Tribula ir p. Za-deika; liko p. Vaivada ir da-venki prie jo darinkti; jie yra: p. A. Tvaranavičius, p. Bendoravičius, p. K. Žemai-tis, p. K. Romanas (čia gi-męs jaunuolis) ir p. Šatins-kas (čia gimęs), chemijos inžinierius ir aukštai vietos politikoj stovintis asmuo; jisai stengiasi įkurti jauni-mui žaidimo aikštes, ypatingai pietų dalyje, kur dau-giausia gyvena lietuvių.

Išrinktą naują valdybą ir direktoriatą įdomiai pri-saikdino p. J. Grinius. Aš nuo savęs linkiu jiems ge-riausiu pasekmių.

Nutarta baltiaus pelno da-lį skirti Raudonajam Kry-žiui. (baltius įvyko 21 sau-sio diena). Šios šalies apsi-gynimo bonų vaju nutarta vartyt pirmyn, kad susily-ginti su kitataučiais, arba net ir pralenkti juos. Į var-gonininko Džiko balių nu-tarta nuvykti in corpore. Prisirašė aštuoni nauji na-riai. Susirinkimas tuo ir bai-gėsi. Sėdome visi prie stalo užkandžiuti. Tai buvo tik-rai lietuviška puota (valgiai skaniai p. Bilimienės paga-minti ir gėrimai pirmos ru-šies). Laikė vakarienės p. A. Kaniušis perstatė naujos valdybos narius, kviesda-mas juos pasisakyti ką jie žada šiais metais sąrašyti nuveikti. Perstatyti buvo p. Grinius ir p. Monkelevičius. Pirmasis kalbėjo apie šios šalies Bill of Rights, kuriai sukako jau 150 metų. Jisai pasakė, kad jeigu ne šis į-statymas, tai gal to gražaus susirinkimo šiandien nega-lėtumėt turėti; o dabar be žandarų galim laisvai kal-

bėti ir tarti visokius reikalus. P. Monkelevičius papasako-jo, kaip pas jį apsilankė du detektvai, vienas iš Wash-ingtono, o kitas vietos (ge-rai jam pažįstamas) ir pra-šė, kad lietuvių draugijos apsisaugotų svetimų valsty-bių šnipų ir sabotažnikų, kurių šioje šalyje yra labai daug. Tik su pagalba gerų piliečių Amerika galės karą laimėti.

Varde sąryšio kviečiu vi-sus talkon ir vienybėn. Lai šių metų sąryšio veikla du-da gražių vaisių, kaip ir ki-tais metais budavo. Visi esame lietuviai ir visiems vietos ir darbo yra užtekti-nai, tik norėkim dirbti. Ar-čiau suglauskim savo jėgas ir dirbkime su apsvartymu. Dirbkim lietuviybės labui ir jos laimėjimui. Pragiedrin-kime tų nelaimingųjų vei-dus, kurie ten, anapus van-denyno, kencia alkį ir pa-nieką. Dėdami paskutinį centą šios šalies apsaugos bonams pirkti, nubrauksi-me ir tų nelaimingųjų asą-rą nuo veido. Aukokime ko daugiausiai Raudonajam Kryžiui, kurio pagalba pa-sieksime ir tuos, kurie ten Sibyro tyruose ištįsę ran-kas laukia musų pagalbos. Tai Lietuvos šviesuomenės dalis, jos vadai, tie, kurie kultūrinio šalį ir troško, kad lietuvis būtų lygiai kultū-ringas ir pasiektų aukščiau-sį apsvietos laipsnį. Juk visi žinome, kad šalis be gerų, sirdingų ir mokslo vadų ne-gyvuoja, bet merdi. Ameri-ka karą laimės ir mes laimė-sime. Ateis pergalės diena ir lietuvių veidas pragied-rės. Suplėvesuos Lietuvos trispalvė Gedimino bokštė ir išgirsime, kad Lietuva jau laisva ir nepriklausoma ša-lis!

Daugiau dėmesio kreip-kime į apsvietą ir kultūrą; vystykim sąryšio veiklą, kad galėtume parodyti pa-sauliui, jog ir lietuviai yra kultūringas ir moka sugy-vent, gražius darbus stato pirmoj eilėje, užmiršdamas asmeniškumus.

St. Grinienė.

EASTON, PA.

Mirė Skirutis.

Sausio 24 d. čia juvo palai-dotas Juozas Skirutis, 51 metų amžiaus lietuvis. Buvo kilęs iš Žemaitijos, Lapačių sodžiaus, Tverų parapijos. Paliko nuli-dusią žmoną Oną ir dvi dukte-ris — Josefing ir Besę. Pasta-roi yra ištekęjusi.

Velionis J. Skirutis buvo pa-vyzdingas žmogus, dirbo per eilę metų chemikalų išdirbystė-ję, turėjo daug draugų, kurie skaitlingai dalyvavo laidotu-vėse. Skirutis buvo susipratęs darbininkas ir nuolatinis "Ke-leivio" skaitytojas. Prieš pat mirtį labai sunkiai sirgo, bet "Keleivio" nepamiršo ir pasiun-tė už metus prenumeratą.

Lai buna jam lengva Dedės Samo žemelė. V. S. Draugas.

Ar Buvo Kristus?

MYTAI APIE KRISTU

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tarsi Dievo sunumė.

TIKIME Į KRISTU, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų ausida-rė. Žinodite kaip krikščionys pasisa-vino nuo pagonų pasaka apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys — odina pagonis bedi-vinias. Atsirausite kad net Biblija ne-žino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiuotas.

MYTAI APIE KRISTU knyga tu-ri 111 puslapių. Kaina tikrai 35 cen-tai. Galima gauti "Keleivio" ofiso ar-ba pas

T. J. KUČINSKAS,

3312 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Uskiuzmi, Maike, kad šandien aš truputį išsigeręs.

—Tai jau ne pirmiena, tėve.

—O ką padarysi, Maike? Kartais žmogus turi gerti kad ir nenorėdamas.

—Tai labai blogas paprotys, tėve.

—Kodėl blogas?

—Todėl, kad gerimas kenkia sveikatai ir kišeniui.

—Aš, Maike, dabar jau savo grašių ir nespėdiniu, ale kai kas užpundina, tai reikia išgerti. Juk atsakyt negražu.

—Tai reiškia, kad tėvas turi gerų draugų?

—Dievas taip duoda, Maike, kad kartais ir nedraugas panrašo prie baro. Vot, nepšiklat, dabar mudviem su zakristijonu neslektai užpundino vienas komunistas.

—O iš kur tokia keista bičiulystė?

—Bičiulytė, Maike, iš tikro buvo čiudna. Tu galėtum knyga apie tai parašyti.

—Nejaugi?

—Jes, Maike. Tas dėjosi apie dvidešimt metų atgal. O gal ir daugiau. Tais laikais po Ameriką važinėjo su misijomis barzdotos tėvas Kazimieras, žinomas taipgi kaip kapucinas. Jis šaukdavo visus šliuhtarnius ir kitokius paklydėlius grįžti atgal prie pono Dievo, ba kitaip visi jie turės degti peklėje. Tai gi sykį per tokias misijas tas komunistas atstojė ir sako: „Tėva kapucina: „Nemeluok ir žmoniu su savo pekla nemukink, ba tokio pleiso, kaip pekla, niekur nėra!“ Salėj pasidaremyderis. Davatoks pradėjo rekti: „Šliuhtarnis, šliuhtarnis! Geriaut iš čia! Pasol von!“ O jis stovi ir spėcina, kad peklus niekur nėra—nei danguj, nei peklėj. Tada mudu su zakristijonu nutvėrėm jį už kalnieiaus ir išdeportavom už durų: magaryčioms įspyrėm da į sėdynę ir paleidom. Tai taip, Maike, mes pasidarėm bičiuliai. Tokia buvo pirmutinė mūsų pažintis. Ir nuo to čės mes jo daugiau nematėm. Buvom jau ir užmiršę, kas tada per tas misijas atsitiko. Bet dabar visai netikėtai susitikom tą komunistą ant Brodvės. „Aljo, aljo, vyrai!“—sako jis mums.—„Koman, aš judviem užpundysiu!“—Na, emėm ir nuėjom į barą. Jis tuoj paklo-

jo penkinę ir sako: „Gerkit, ka tik norit ir kiek tik norit!“—„Ale vactumaru, kodėl tu mums pundini?“ klausia zakristijonas. Juk tu, sako, ne musų vieros; tu netiki kad yra pekla. Komunistas sudavė delnu zakristijonui ir kuprą ir sako: „Jes, pirma netikėjau, ale dabar jau tikiu, ba buvau nuvažiaęs į Stalino karalystę ir pamaciau, kad tenai visa pekla.“ Ir tą pasakę jis persižegnojo. Vot, sako, žiūrėkit, aš jau nebekomunistas. Sako, kai Stalino saulė mane įkaitino, tai išgaravo visas komunistiškas štymas. Dabar, sako, aš noriu prisirašyti prie vyčių vaiko ir eit bolševiku kasavot. Na, kai šitaip, Maike, tai mes visi trys prie baro pasibučiavom ir iškėlė stiklus visi kartu susukom: „Ura už vyčių vaiką! Ura už jų staršą generolą, ir lai gyvuoja pekla!“

—O už kurią peklą jus gerėt, tėve? Už Stalino peklą, ar už kunigu peklą?

—Vot, Maike, šito tai mes ir neapsvarstėm.

VALDŽIAI REIKALINGI SVETIMŲ KALBŲ VERTĖJAI.

Federalinei valdžiai tuoju reikalingi kalbų vertėjai, kuriems bus mokama nuo \$1,800 iki \$2,300 per metus.

Vertėjais gali pasirinkti bet kurią ar bet kurias šių kalbų:

Kinų, danų, olandų, francūzų, vokiečių, hebrajų, italų, madžiarų, graikų, norvegų, lenkų, rusų, portugalų, ispanų, švedų.

Aplikantai privalo būti šios šalies piliečiai, nejaunėni kaip 18 ir nesenesni kaip 53 metų amžiaus. Jie turės laikyti kvotimus. Kvotimuose jie turės įrodyti, jog gali gerai versti iš anglų į svetimas kalbas, ir iš svetimų į anglų. Kvotimai atliekami raštu.

Aplikacijų galima gauti paštoose arba parašius į Civil Service Commission, Washington, D. C. Aplikacijos bus priimamos iki ko-vo 17 d.

PREZIDENTAS DĖKOJA UŽ DOVANAS.

Savo gimtadienio proga, prezidentas Rooseveltas perėitą savaitę gavo labai daug sveikinimų ir dovanų, už kurias jis karštai dėkoja. Ponui Rooseveltui sukako jau 60 metų amžiaus.

KRISLAI ir RASTAI

„Vilnis“ sako: „Sovietų Sąjunga dabar pati pirmą stovi demokratijos fronte.“

Amerika kariauja su demokratijos priešais pati ir padeda Sovietų Rusijai, Anglijai ir kitoms, bet mūsų komunaciams visuomet matuska Rasėja „pirmutinė“. Paminėk tikrai Ameriką, tuoj atsiliopia komunacio balsas: „Ir Sovietų Rasėja!“

Ir taip be galo. Kaip katė su pusle...

Truputį juokinga, kad ir „Laisvė“ ir „Vilnis“ kartu pataikė išsiokti prieš Salum Aleikum, kam jis „birbina“, kad iki šiol bolševikams nesisekė karas? Kam jis rašo, kad bolševikai yra daug tamsesni, menkliau išlavinti ir neturi gerų vadų? Kam jis sako, kad Vorosilovai, Budionai kilę iš feltėbelių ir negali lygintis su tikrais profesionalais, baigusiai aukštuosius karo mokslus? Kam jis užsimena, kad geriausias vadus, kaip Tuchaševskis, Putna ir Ubarevičius, Stalinas sušaudė?

Tegul jau visa tai, anot „Vilnio“, bus „plurpynė“ ir „akurat kaip iš Hitlerio biblijos“. Bet tos „plurpalyinės“ buvo redakcijai pridotos gruodžio 1 d. Tuo metu Europos rytų fronte buvo tokia padėtis: Maskvos fronte vokiečiai tebesiveržė pirmyn. Pietų fronte vokiečiai gavo patį pirmą smugį prie Rostovo.

Tos „plurpalyinės“ Krislų ir Rastų skryjeje tilpo tikrai gruodžio 17 d. Bet nei viena iš tų dviejų sesučių nedrįso pačiuoti, kad tame straipsnyje buvo pasakyta: „Gal dabar jau pradės geriau bolševikams sekis, nes raudonasis caras Stalinas pasiūkė baltojo caro Mikalojaus profesionalą generalą Sapocnikovą.“

Tavoriščiai, patraukykite dar rožą...

„Vilny“ pasirašęs „Laikraščio skaitytojas K. B.“ sako, kad jis praskleidęs „Keleivį“ ir žiūrėjęs į užkrautą didelį antgalį: „Krislai ir Rastai.“

Mielas laikraščio skaitytoju, nežiurint kad buvo „užkrautas didelis antgalis“, tamsta vistiek nepajėgi perskaityti. Tenai buvo ne „Krislai ir Rastai“, bet „Krislai ir Rastai.“

Panašiai kaip: kito akyse mato krislį, bet savo akyse nemato rasto.

„Laisvė“ pasirodė jos „specialio korespondento“ Jono Šimkaus laiškas. Panagrinėsim truputį tą darukytą lietuvišką kalbą, kurios Šimkus nemoka, o „Laisvė“ nuolatos knibždėte knibžda.

J. Šimkus tikriausiai nesąkytų „fašistiniai šuns“ o šuns. Nesąkytų „nacionalinis himnas ir nacionalinė vėliava“, o tautinis himnas ir tautinė vėliava. Nesąkytų „mūsų brolių latvių, estų ir slavų liaudys“, o sąkytų liaudis, nes pats žodis liaudis yra daugiskaitoj.

Dabar panagrinėsim to laiško turinį, galima tikrai pasakyti, kad tas „specialus“ „Laisvės“ korespondentas sėdi ne toliau, kaip ant Lorimer stryto. Iš kur toks „specialus korespondentas“, sėdėdamas kitame

svieto gale, galėtų rašyti apie tokius dalykus, kuriuos neseniai patys „Laisvės“ komunaciškai buvo sufabrikavę?

Pavyzdžiui, laiške kalbama apie „300 Lietuvos dvarų, kurie buvo atimti ir atiduoti vokiečiams.“ Šią žinią „Laisvė“ buvo paėmusi iš „New York Times“ 5 spalio laidos, sufabrikavus iš jos komunacišką šiupinį ir išspausdinus spalio 6 d.

Kiti dalykai tame laiške yra pakartojimas to, kas buvo „Laisvės“ pastogėj sufabrikuota ir tilpo da rugsėjo 16 d. Pavyzdžiui, apie tą garsųjį „lietuvišką“ partizaną Simėną, tariant Semioną; apie tai, kaip partizanai Nemune nuskandino 2 vokiečių transporto laivus; apie tai, kaip partizanai Šiaulių mieste sugriovė elektros stotį, ir apie tai, kaip prie Jonavos geležkelio stoties partizanai užpuolė fašistus varančius iš valstiečių suplėstus (pabruktas, gal atimtus?—S. A.) gyvulius. Visa tai galima rasti „Laisvėj“ rugsėjo 16 d., spalio 6 d. ir 13 d. laidoose.

Tai tokios yra tos „specialios“ žinios, to „specialio“ korespondento ant „specialio“ Lorimer stryto.

Musiškių komuničių spaudoj pasirodė visiems gerai žinomo latro Marcinkevičiaus antras laiškas. Šis laiškas esąs rašytas anglų kalba, kurios jis nemoka. Talpinamas tas Marcinkevičiaus laiškas „Laisvės“ vėliavoms angliskai pasiskaityti ir duodamas jo „lietuviškas vertimas“ patiems komunistams pasiskaityti.

Tiek tik galima prie to laiško pridėti, kad J. Marcinkevičius gyvendamas Lietuvoje ir valgydamas lietuvišką duoną, „angliskai“ mokėjo tik šiuos žodžius: „ohrait, šur ir gorahel.“

„Skaitykite J. Šimkaus ir J. Marcinkevičiaus raštus iš sovietų“, pagarsino iš anksto „Laisvė“. „Laisvė“ jau kelis kartus prieš kelis mėnesius spausdino tas pačias „žinias“ apie Simėną-Semioną, apie nuskandintą Nemunę laivų, apie padegimą elektros stoties Šiauliuose ir tt. Bet tada ji nesakė, kad tai „Šimkaus žinios.“

Ir skaitykit „Marcinkevičiaus laiška Hitlerio kareiviu“ užbaigia „Laisvė“.

Matote, Marcinkevičius parašė laišką Hitlerio kareiviu, o pasiuntė „Laisvė“, kad visi komunaciškai pasiskaitytų!

Ir kas dar gali sakyti, kad komunistas su nacizmu neturi nieko bendra?

„Vilnis“ pakartojo „Laisvės“ žinią apie „paskilbusio“ (?) P. Cvirkos ketinimą atvykti Amerikon, kuris taip neišdegė. Užbaigia ji šiais žodžiais: „Jis galėjo daug naudoti padaryti pabuvęs tarp Amerikos lietuvių.“

Tai gi, taigi. Įkėlęs koją laisvon Amerikon, kur nėra nei GPU šnipų, nei likvidacinių sienos, Cvirka būtų galėjęs daug naudoti padaryti Amerikos lietuviams ir lietuviškiems maskoliams. Yes, yes, nevisi „genijai“ Bacevičiai...

Salum Aleikum.

OUR POLICY
“The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better.”

Mediniai Stebuklai

ARBA LIETUVOS DIEVADIRBIO VINCO DOVINĖS GYVENIMAS IR DARBAI
PARASĖ KAZYS BORUTA.

(Tąsa.)

Nesunkus buvo gyvenimas, tai ir nepajutęs, kaip prabėgo... Bet generolas numirė, o jis vis dažniau savo kraštą atsimindavęs... Nesitikięjęs ką nors rasti savųjų gyvų, tiktai dažnai obelį sapne žydinčią matydavęs... Tai ir parėjęs, bent prieš mirtį dar kartą ją pamatyti.

—Dėkui, kad nenukirtote!—dėkojo senis, ir ašaros akyse blizgėjo.

—Kur čia tokį gražų medį kirsi? Ar jau galvos neturėtum?... Sulauksi pavasario, pats pamatysi, kaip ji gražiai žydi,—guodė seniai parkeliavusįjį.

—Tai vis dar žydi?—klausė lyg netikėdamas Gricius, ir jo primerktos senos akys švito.

—O kaipgi žydi!—patvirtino seniai, galvas linguodami.

Bet, be tos žydinčios obelies, nieko daugiau kaimas Griciui nepaliko. Tai praėjus pirmam nusistebėjimui, nesmagiai pasijuto ir nežinojo ką daryti.

Panaikinus baudžiavą, kaimas išsiskirstė vienkiamiais ir Gricių žemę išsidalino. Seniai Griciai buvo mirę, o jų vienintelis sunus, Vincas, kai išvarė jį į rekrutus, be žinios buvo dingęs. Niekas ir nemanė, kad jis dar gyvas kur nors būtų. Kaimas augo, keitėsi, vieni kitus išstumė, sodybas praplėtė, tai kur čia dabar ir atskirsi, kur ta Gricių žemė buvo?... Senai kaimas užmiršo, kaip ir patį tos žemės paveldėtoją. Todėl ir nelabai malonus buvo kaimui senio Griciaus sugrįžimas. Visi jautė—neteisingai pasielgę, reikėtų skriaudą atlyginti. Bet kaip atsilyginsi, jeigu rėžiai senai panaikinti, suskirstyti pagal sodybas, o ir tos sodybos iš rankų į rankasėjo, silpnėjęji užleido vietas stipresniesiems, tie pralobė, išgyveno, pamėgink dabar, kad nori, juos pajudinti?... Nieko nebus, gražumu jie neatiduos, o per teismus ir tiek nelaimėsi. Tai kur čia dabar tam Griciui žemės gausi? Tiesa, turėjo kaimas dar bendras ganyklas, dėl jų ilgai su dvaru bylinėjosi, kol laimėjo, o laimėję negalėjo pasidalyti, taip ir liko visam kaimui po senovei.

Tai buvo prasta žemė, pelkėta, krumokšniais apaugusi, bet vis dėlto žemė. Ir vienas kitas iš senesniųjų ukininkų pradėjo nesmagiai aiškintis sugrįžusiam Griciui:

—Tai matai, taip jau čia dabar išėjo!... Tavo, amžina atilsi, tėveliai buvo mirę, o tu pats—nežinojom, ar gyvas esi, tai ir išsiskirstė tavo žemė... Visi jau apsigyveno savo vietoje, kur čia dabar tau žemės gausi? Nebent ganyklose, ten, nuo miško pusės, kur sausesnė vieta? Jau dvigubai tau atitrūktume!... Krumokšnius išgenėtum, viena kitą griovį iškastum, ir gražus gyvenimėlis būtų!...

Pasiklausydavo Gricius tų kalbų ir galva palinguodavo:

—Taip, tai taip!... Tik nei aš krumokšnius genėsiu, nei žemę arsiu. Tai man ir tų balų nereikia. O duonos už dyką nevalgysiu. Kaimo gyvulius galėsiu ganyti, žiemą pančių nuvysiu, vyžų nupinsiu, ir nemirsiu iš bado... O dobilo aš vis tiek ilgai nemirsiu!... Atgyvenau, kas man priklauso! Ot pavasarį dar kartą pamatysiu, kaip obelis žydi, ir užteks!

Kaimas apsidžiaugė. Nei čia žemės draskyti, nei ganyklų rėžyti. O ir savo skerdžių turės. Ko čia geriau ir reikia! Vienas kitas net pastogę savo pasiulė, malonės duona.

—Atsivalgiau svetimos duonos—nenoriu!—atsakė senis.—Ot, aš čia apsižiūrėjau, senoji skerdžiaus pirkutė tuščia. Jūs bent kiek pataisytumėte ją, naują stogą uždengtumėte, ir užtektų mano gyvenimui. Duosite nuo gyvulių po gorčių kitą už ganyką, tai ir prasimaitinsiu, o kai numirsiu, tai po lentą grabui sumesite ir už pavzvanus sumokėsite... Ar daug čia senam žmogui reikia?

Kaimas taip ir padarė. Palopė šiek tiek trobelę, stogą naują uždengė, o naujos krosnies su kaminu taip ir nestatė, paliko senąją iš akmenų sukratą kampe ugniaivietę, tiktai aukštino langelio dangtį naują padarė, nes senasis buvo kažkur praužęs,—piemens nuėjo ar buvusi skerdžius, pritrūkęs malkų, sudegino. Į vienintelį langelį, užkistą pakulų gniužte, įdėjo žalsvą stiklą. Tai ir visas, ką kaimas padarė. Ilgai tas senis gyvens, kur čia daug kaštuosiesi, ir taip bus gerai! Gricius ir nesiskundė, kad tiktai vėjas nepučia ir ant galvos nelyja, užteks jam amžiui!

Dėl savo amžiaus jis pats ir kaimas apsiriko. Ne vieną iš tų pragyveno, kurie žadėjo jam ant pavzvanų sumesti ir grabui

lentą duoti. Senis dar gražų amžiaus galą pagyveno ir visą kaimą pralinksmino, surengdamas su senmerge Barбора vestuves. Nusibodo vienam duminėje pirkutėje gyventi, susirado iš savo laikų paną ir—vedė. Duko kaimas per tas vestuves, ir kur neduks—tokių vestuvių niekas nematė! O ir pats Gricius, vieną kitą burnelę išmetęs, mėgino su jaunąja išeiti šokti, tiktai nelėmtoji koja sukludė. Bet dėl to senis nenusiminė.

—Dabar, kai turiu bobą, ir su viena koja apsisieisiu.

Ir paskui, išėjęs į kaimą, kartais linksmi mirktelėdavo, dairydamasis:

—Žiuriu, ką čia į kumus reiks kviesti! Nagi, mano boba pastojė!...

Kaimas netikėdamas kvatodavo:

—Negi iš šventos dvasios?

Senis šyptelėdavo, pats įtikėdamas:

—O kad ir iš šventos dvasios? Tai ką?

Bet veltui buvo senio lukesčiai. Tiktai tada, kai iš ganyklų parsinešė nelaimingosios Ulės kudikį, surukusi baudžiavos laikų trobelė nauju gyvenimu prašvito.

II.

O vis dėlto daug rūpesčių prasimanė senis Gricius, parsinešęs vaiką į savo trobelę. Jo bobukė, kurią jis anksčiau veltui rugėjo, kad nieko nepradedanti, dabar, kai jau buvo vaikas, nukrankė, kaip višta, baisiai supykindama senį:

—Tai tau ir gana, nei pati pagimdei, nei svetimą užaugina! Be reikalo tiktai vedžiau!

Likęs vienas, daug vargo turėjo su vaiku, kol tas žilvicio vytelių lopšyje gulėjo ir klykė. Nei su savimi į ganyklas pasiimti, nei trobelėje vieną palikti. Bet vis tiek nesutiko niekam perleisti. Nešiodavosi su vaiku, kaip katė su pele.

Kol dar buvo šilta, išsinešdavo vaiką į ganyklas, o kai užstojo rudens darganos, pagirdydavo iš ryto pienu, padarydavo iš duonos žinduką, susukdavo į drobės skudurėlį, pavildydavo piene ir įkisdavo į burnikę. Užsklėsdavo duris ir išeidavo ligi pietų.

Vaikas čiulpdavo, čiulpdavo žinduką ir, nieko neiščiulpdamas, pradėdavo taip klykti, jog net ganyklose atsiliepdavo. O senis su bonka pieno jau klibaldiudavo iš ganyklų namo.

—Mat, vabalas, ir tas ant viso kaimo gerkle moka paleisti! Tiktai užtruk bent kiek, tai, rodos, paskutinis galas atėjo!—burbėjo ir skubino, kiek drutas, namo.

Vos tiktai sugirgždėdavo trobelės duris, vaikas ir nutildavo, skerečiodamas mažytėmis rankutėmis ir nekantriai, kaip šuniukas, unksdavo.

—Se, jau se!—kišdavo senis vaikui bonką pieno prie burnos.—Išalkai, ką?

Vaikas abiem rankytėm stverdavo šio butelio. Senis šypsodamas pastovėdavo, pažiūrėdavo, kaip godžiai vaikas žinda pieną, ir šilta srovė nuslinkdavo per atšalusią senio krutinę.

—Trauk, trauk, vyrras užaugsi, busi man užvadas!—prašvisdavo senio akys.

Bet ne užvado senis iš vaiko laukė, tiktai savo vienišą senatvę praskaidindavo.

Taip pastovėjęs, pažiūrėjęs, pamažu atatupstas traukdavosi prie durų, vėl jas užsklėsdavo ir išeidavo sušilęs atgal į rudens darganą kitų vaikų prižiūrėti, kurie bandą su juo ganydavo. Tie vaikai ir buvo visos jo senatvės džiaugsmas.

Ne kartą dėl jų ant senio galvos pasikeldavo viso kaimo audra, kad jis taip vaikus išpaikins, jog ir suvaldyti jų negalima, o už vis daugiausia jam kludavo dėl mažiausio, kuris dar lopšyje gulėjo:

—Užtruktys tas senis visas karves su tuo savo benkartu!—skūsdavosi gospadinės, nors tiesiai į akis seniui vengdavo prasižioti. Jei kuri prasižiodavo, neapsidžiaugdavo, senis mokėdavo atsikirsti:

—Tai jau ir gana! Viso kaimo karvės neišžindys vieno vaiko! Turėsim bent kiek sarmatos ir patylėtum!—ir tos gospadinės karves dažniau melždavo vaikui pieno.

Ne iš keršto tai darydavo, tiktai apmądus senį apimdavo dėl tokio žmonių godumo. Seniau taip nebudavo. Baudžiavos prislėgti, ponų engiami, žmonės daugiau vieni kitus užjausdavo. Nebuvo to gobštumo, tiktai glemžti viską, tempti į savo gužtą. Paskutiniu kšmiu žmonės pasidalydavo, kartais net ir savo kailių už kitą nukėsdavo ir tylėdavo. O dabar? Pieno lašo ir to, mat, gaila, kad jūs kur surugtumėte! (Bus daugiau)

ŽINIOS IŠ NACIŲ OKUPUOTOS LIETUVOS

(Gautos aplinkiniais keliais)

DINGUSIŲ ŽMONIŲ TURTAMS SKIRIAMI GLOBĖJAI

Kauno dienraštis „I Laisvę“ spausdina teismo sprendimus, kuriais skiriami be žinios dingusių piliečių turto globėjai. Iš skelbiamų pavardžių atrodo, kad „nežinia kur esantieji“ yra išvežti bolševikų laikais į Sibyrą arba kur nors kitur dingę. Gautuose minėto dienraščio numeriuose paskelbtos tokios nežinia kur esančių pavardės:

(1) Igno Bieliūno turto globėju paskirtas Eugenijus Bieliūnas; (2) Onos ir Juozo Vosyliū turto globėjai paskirti Magdalena ir Juozas Bitkauskai; (3) Adolfo Leščinsko turto globėjas — Aldona Gerulaitytė; (4) Vinco ir Eugenijaus Kalniečių nekilnojamojo turto, esančiam Desiukiskiu vieniemy, kurkių valsė globėju skiriamas Pranas Ciemnomolomskis; (5) Jono Mačiūkos nekilnojamojo turto, Penagailio kaime, Troškunų valsė, globėjomis skirtos Teresė Žvirblienė ir Marija Tamošiūnienė; (6) Kauniečio Vytauto Rackausko turto globėju paskirtas Viktoras Rackauskas; (7) Antano Atkočiūno turto esančio Kaune, globėja paskirta Ona Lakšanskienė, o turto, esančio Pažeriu val Panemunės dvare, globėjai paskirti Elena ir Bronius Laurinaičiai; (8) Stasio Tumo ir Elenos Tumienės turto globėjais paskirti Elenė Guzevičiūtė, Stenas ir Jermolas Karpavičius; (9) Kazio Zubausko turto, esančio A. Panemunėje, globėju paskirtas Stenas Vazbys; (10) Jadvygos Sutkienės turto esančio Maironikių kaime Lapių vals., globėja paskirta Stanislaiva Paltarokienė; (11) Balio Žygelio turto esančio Romainiuose, Raudondvario vals., globėju paskirtas Aleksandras Velbutas; (12) Alberto ir Stanislaivos Milvidų turto globėju paskirtas Liudvikas Velbutas; (13) Stasio Paškevičiaus turto globėjais paskirti Marijona Sadauskienė ir Jonas Paškevičius.

DAUG RASEINIŠKIŲ NETURI PASTOGES.

„Deutsche Zeitung im Ostland“ rašo, kad Kaseiniuose prieš karą buvo 753 namai; iš to skaičiaus 237 triobėsiai buvo sugriauti. Tai gi sunaikinta trečdalis miesto ir trečdalis gyventojų pasiliko be pastogės. Kai kuriems jų prieglauda buvo surasta prie kitų gyventojų bet kiti pastogės da neturi. I kaimus nelengva juos iškelti, nes tenai nėra kas juo maitinti, o ir pastogės ukininkai nenori kitiems užleisti. Todėl Raseiniuose taisomi sugriauti namai ir pargėliai glaudžiasi tarp griuvėsių.

Kelmėje tokiems nelaimingiesiems esą pastatyti barakai.

NEDAUG BUVO EGLAIČIŲ PER KALĖDAS.

Per pėreitas Kalėdas eglutės buvo leista pardavinėti tik tiktai valdinėms medžio prekybos įstaigoms. Vilniui buvo paskirta 4,000 eglučių.

PANEVŽY IŠKURĖ MIESTO CHORAS.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad Panevėžio miestas įkūrė nuosavą chorą, kurį vadovauja muzikas A. Likerauskas.

VILNIUJE GYVAI VEIKIA STUDENTAI.

Iš Vilniaus Pedagoginio Instituto gyvenimo skelbiamos tokios žinios:

Institute greitai laiku įvyks didžiulis vakaras, organizuojamas Instituto ir studentų vadovybių. Programoje įscenizuojamos II-ju veiksmų „Lietuviškos vestuvės.“ Režisiorius — artistas Velička, šokių rengia — Vokietaitytė, dainas — Sodeika.

Gyvai veikia studentų literatų būrelis. Gruodžio mėnesio buvo rengiamas literatūrinis teismas „Rašytojas tarybiniais metais.“ Literatų būrelio globėjas yra lektorius Vytautas Maknys, pirmininkas — Paulius Drevinis, vice pirmininkas — Juozas Bežinskas, sekretorius — O. Maželytė, valdybos nariai: Ipolitas Cieška ir Vytautas Vajėga. Sporto gyvenimui vadovauja lektorai Vokietaitytė ir Pempė. Ekonominiam gyvenimui vadovauja Kavalinas ir studentų atstovybė: Vadopalas, Zilytė, Stempovčekas, Markunaitė ir kt. Instituto patalpose įsteigta studentams valgykla.

BOLŠEVIKŲ TERORAS LIETUVOJE PRASIDĖJO DAR „LIAUDIES SEIMĄ RENKANT.“

Aprašinėdama gyvenimą Ukmergės apskrity, „Naujoji Lietuva“ pažymi, kad bolševikų laikais „liaudies priešų“ areštai prasidėjo dar 1940 m. liepos 10—20 dienomis, ypatingai „liaudies seimo“ rinkimų išvakarėse. Visi buvę aukštesnieji karininkai, organizacijų vadai, žymūs visuomenės veikėjai ir kiti tapo suminti kaip „liaudies priešai,“ jų tarpe gen. Reklaitis, Devėnis, Steikūnas ir kt. Toliau laikraštis sako, kad per vieną mingą Balninkų mokykloje vienas jaunuolis, kurio pavardė Kisevičius, neįskentė bolševikiniams klibėtoji pastebėjęs: „Ylos maiše nepasilepsi.“ Už poros dienų Kisevičius buvo sumintas ir daugiau nebegrižo; tik šiam karui iškilus jis rastas Telšių kalėjimo kietame žiauriai nužudytas. 1941 metų birželio 13—15 dienomis „liaudies priešų“ medžioklėje iš Ukmergės apskrities išvežta apie 70 seimų. Daugelis numatytųjų išvežti mokytojų, buvusių policijos valdininkų ir tt. ilgai slapstėsi. Jie dar prieš šį karą buvo susispietę į kovos būrį. Kilus karui, visi šauliai ir bolševikų persekiojamieji iš bolševikų vyti lauk iš Lietuvos. Partizanai ypač prisidėjo prie Ukmergės apskrities gyvenimo sunormavizavimo. Dabar jau veikia kooperatyvai, paštai, mokyklos ir kitos įstaigos.

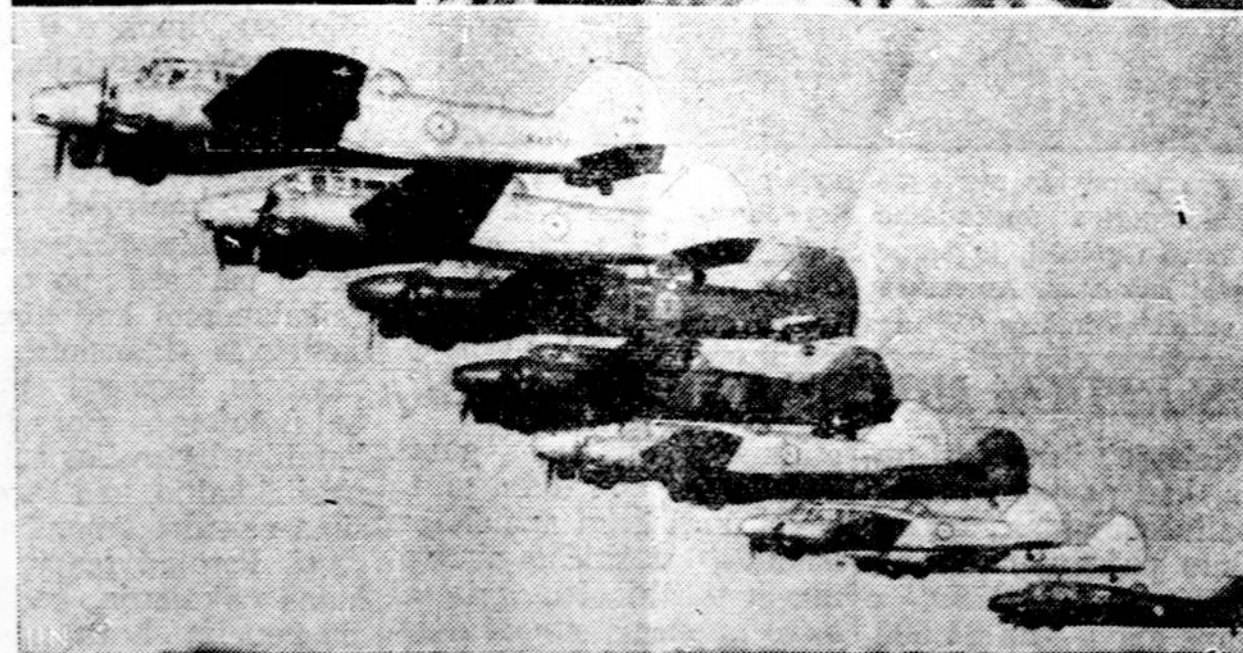
KAUNE SUDEGĖ MEDŽIO FABRIKAS.

Laikraščių žiniomis, Kaune sudegė medžio apdirbimo ir baldų gamybos fabrikas. Gaisrą gesino visos Kauno gaisrininkų komandos. Pradėtas tardymas dėl gaisro priežasčių. Laikraščiai fabriko pavadinimo nepateikia.

BETURČIAMS STEIGIAMOS VALGYKLOS.

Vilniuje „Valgio“ bendrovė įkūrė 3 valgyklas, kuriose beturčiams valgis duodamas nupigintomis kainomis.

Karo Vaizdai iš Australijos

Viršuje iš kairės yra parodytas Australijos premjeras John Curtin, kuris pareikalavo iš Anglijos tuojautinės pagalbos savo kraštui. Viršuje iš dešinės pusės matosi australėnų kariuomenė maršuojant Sydney miesto gatvėmis. Apačioje skrenda Australijos orlaiviai.

VOKIEČIAMS NEPATINKA, KAD LIETUVIAI NORI NEPRIKLAUSOMYBĖS

Kaip anksčiau bolševikai, taip panašiai dabar vokiečiai stengiasi sudaryti tokį išpuolį, kad lietuviai nepriklausomybės nebeneri, o nori būti vokiečių valdomais. Bet vis tik laikas nuo laiko, taip sakant, išslenka į laisvę. Iš pačių okupantų spaudos matyti, kad lietuviai nenustoją viltingai ir nenustoją reikalavę nepriklausomybės. Vokiečiai kiekvieną jų norams pasiūlyti lietuvį yra linkę apšaukti bolševiku, o kitu atveju garsina, kad jei neoperuos, tada vėl bolševikai gali grįžti. Tas lietuvių reikalavimas laisvės, matyt yra toks visuotinis, kad net per savo laikraščius vokiečiai randa reikalo atkreipti į tai dėmesį. Štai „Deutsche Zeitung im Ostland“ paskelbė vedamąjį straipsnį kuriame smerkia tuos „Ostlando“ gyventojus, kuriems „ju norų išpildymas neįpakankamai greit.“ Laikraštis išsivadžioja, kad tokie žmonės per greit užmiršę kas buvę bolševikų laikais ir nebepajėgia suvokti, kas įvyktų, jeigu bolševikai vėl grįžtų. Nekantrūs žmonės trukdą „organinę raidą.“ Istoriniai persitvarkymai reikalauja laiko. Taip pat „Ostlandas“ gyvena toki persitvarkymo periodą. Tai negali įvykti be skausmų ir be aukų, kuriu kiekvienas turis nešti. Reikalas sukasė apie „laisvos Europos įkūrimą.“

Kitame straipsnyje tas pats laikraštis griežtai pasisako prieš tuos, kurie klausne Vokietijos radijus. Laikraštis įspėja, kad gali būti atimti radijo aparatai. Straipsnis pavadintas: „Žaidimas su ugnimi.“

Kitame straipsnyje tas pats laikraštis griežtai pasisako prieš tuos, kurie klausne Vokietijos radijus. Laikraštis įspėja, kad gali būti atimti radijo aparatai. Straipsnis pavadintas: „Žaidimas su ugnimi.“

KOOPERATYVŲ VEDĖJAI SKIRIAMI LIETUVIAMS.

Alytaus vartotojų kooperatyvas persitvarkė. Naujoni valdybą išrinktas agr. Matulionis, agr. Našlūnas, ukininkas Rėklaitis, Stadlūnas ir Luobikis, o revizijos komisijon — burmistras Matulionis, Babilius ir Panonis. Iš kooperatyvo pelno 500 markių paskirta Savi-tarpinei Pagalbai.

BOLŠEVIKŲ ATIMTI NAMAI GRAŽINAMI SAVININKAMS.

Komisaras Lohse prieš Kalėdas išleido patvarkymą, kad miestų namai, kuriuos bolševikai buvo išžmonių atėmę, dabar yra perduodami valdyti buvusiems savininkams. Jeigu jie yra mirę arba bolševikų išvežti, tai namų valdo žmonai, vaikai ar tėvai. Namais savininkui valdyti neperleidžiamas, jeigu jis laikomas nepatikimu arba jeigu tam prieštarauja viešasis interesas. Valdytojas ima nuomą, bet užtat turi namą išlaikyti ir mokėti mokesčius. Patvarkyme dar pasakyta, kad galutinis nuosavybės klausimas išsprendimas paliekamas atečiai.

Iš Lietuvos laikračių sužinojome, jog Dr. Kazys Sruoga yra paskirtas tiekti maitinimo valdybos valdytojais.

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Kaip Nujus galėjo surinkti į kelias dienas visų vėlių gyvulus, kurie gyvena išimėte po visą žemės kampani? „Aip jis galėjo tuos gyvulus prasto arko sutalpinti? Iš kur emėsi tiek vandens, kad visa žemė apsemų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip Nujus seimynas galėjo atsirasti? Ar jo juodvaidiai, raudonvaidiai ir kitų vėlių žmonės? Šitie ir šitie kitų klausimų, kuriuos neraiškai tyti joks kunigas, yra nuosakiai r. aiškiai išdėstyti šitam veikalė Knyga be galo idomi. Kas žodis—ta akta: kas sekiny—tai manas ku riu argumentas griva. Mokslo ir vokiekas nuo pradžių iki galo. Kas na 25c.

PAGARSINIMAI „KELEIVY“

Norint, kad pagarsinimas tiktų GREIT, reikia pridoti pagarsinimo administracijon nevliau PANEDE. LIO VAKARO. Sumatant per pas-tak, reikia pasitarti su anksto, kad pas-taktų mus ne vėliau kaip paneđe. Vėliau gauti pagarsinimai ir tos savytės numerį nespėjama patal-pint.

Norint, kad garsinimas nesutrukdytų, syklu su pagarsinimu reikia atsiųsti ir mokesči.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokią parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo coto.

Už pajlekiojimus darbininkų, par-davimus ir kitokius smulkus pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambes-nėm raidėm antgalvis—15c. extra.

„Keleivio“ prenumeratoriams už pajlekiojimus gimintų ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažausio pajlekio-jimo kaina 60c.

Norint pajlekoti su pavelsku reikia pasitarti fotografu ir klaus-ti kainos.

„KELEIVIS“, 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

ŽMONĖS JIESKO SAVO GIMINIŲ.

Laikraštis „I Laisvę“ deda tokius pajlekiojimų žmonių skelbimus:

(1) Ką nors žinančiam apie kareivį Joną Atkočių, tarnavusį Lietuvos kariuomenėje I-am pėstininkų pulke, paskutiniu laiku buvusį Pabradės poligone, prašome pranešti Jonui Atkočiui, Voverių kaime, Skiemonių paštas, Utenos apskrity.

(2) Vyr. leit. Povilas Rakšys, buvęs Biržų nuovados viršininkas, kilęs iš Šiaulių apskr., Joniškių val. birželio 16 d. bolševikų išvežtas su šeima. Kas turi apie jį ar šeimą kokių žinių prašome pranešti J. Rakšniui, Panevėžys, Prekybos mokykla.

(3) Turintieji žinių apie šoferį Antaną Sabalį, kilusį iš Utenos miesto ir dingusį 1941 metų birželio 24 d. prašomi pranešti jo broliui P. Maželiui, Kauno Radiofonas.

(4) Kas žino apie Domininką Žilinską, prieš karą buvusį Vilniaus ligoninės sanitaru, prašom pranešti: Vyduno al. 15, M. D.

(15) Jei kada matei kun. Rimku, buv. Kražių vikarą, neatsisakyk pranešti Ant. Slinskiui, Jablonskio gt. 21, Panevėžys.

GRIEŽTA KONTROLĖ ŽUVŲ RINKAI.

Vokiečių generalinis komisaras Lietuvoje išleido potvarkį, pagal kurį žvejams draudžiama pardavinėti sugautą žuvį tiesiogiai prekybininkams ar vartotojams. Visos žuvys turi būti pristatomos Lietuvos valstybiniam žuvies trustui. Nuo pristatymo prievolės atleidžiamas tas žuvis kiekis, kuri žvejys sunaudoja savo reikams. Kas šiam potvarkiui nusikals, bus nuštraipsniuose pabrėžiama, baustas. Be to, tokiais atvejais gali būti atimtas žvejojimo laivas ir uždrausta mėšos trukmą.

TEISINGAS PATARĖJAS

„Teisingas Patarėjas“ aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jūsų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais išsivadėjimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. „Teisingas Patarėjas“ atsakys jums net į tokius klausimus, kurių joks karmas nenorėtų atsiųsti ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas „sekretas“ išaiškintas.

Štai kelias tas klausimų, kuriuos aiškina „Teisingas Patarėjas.“

Ka reiklia meli ir iš kur ji pa-reina?

Kaip atsirado ir ka reiklia bučis?

Ka reiklia „pirmosios nakties tei-sė“, kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?

Ka reiklia šilubinis žiedas? Balta jaunosios slėbė? Jaunosios šydras?

Ryžių barstymas jauniems ant gal-vų? „Medaus Mėnuo“?

Kas reiklia jaunai merginai žinoti prieš išteikėjimą kad nepadaryti klai-dos?

Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?

Kas reiklia žinoti pirmą naktį? Si-to nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ka visi slepia, tą atvirai pasako „Teis-ingas Patarėjas.“

Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos seimynos klausimas. Ir „Teisingas Patarėjas“ cia patiekia idomių informacijų.

Be to, „Teisingas Patarėjas“ pasakys jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Iš kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—Ir daug-daug kitų idomių dalykų.

„Teisingo Patarėjo“ parašymai buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Weliso „Pasaulio Istorija“, Jordano „Evoliucijos Pagrin-dai“, McCabe'o „Civilizacijos Evoliucija“, Boelsche's „Zmogaus Evo-lucija“, D-ro Gates „Sexual Thruths“ ir daugybę kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsisakykit „Teisingą Patarėją.“

KELEIVIS

253 Broadway,

South Boston, Mass.

ŽODIS "LAISVĖS" FANATIKAMS

DĖL DRAUGO JANUSKIO PRAKALBŲ NORWOODE.

Nelabai senai Norwoode lietuvių socialistų kuopa buvo surengus prakalbą draugui Jonui Januškiui. Drg. Januškis yra neseniai atvykęs iš Europos, išgyvenęs 8 mėnesius vokiečių okupuotame Paryžiuje, taigi gerai pažįsta nacių diktatūros žiaurumą ir pavergtų žmonių vargą. Jis yra Lietuvos jaunosios kartos socialistas, 41 metų amžiaus žmogus, giliai apsiskaitęs labai inteligentiškas ir draugiškas vyras. Jis pasakė gerą prakalbą.

Norwoode komunistai manė, kad draugas Januškis kaip neseniai iš Europos atvykęs ir nepratusis vest gincus prakalbos, jiems bus lengva savo "klausimais" sumaišyti ir "sukritikuoti." Todėl tie tamsūs "Laisvės" fanatikai atėjo prakalbą pasirodę. Sakoma, kad prieš prakalbą jie net "repeticijas" darė, mokinosi "klausimus" statyti ir "kritikuoti." Mat, sykį čia kalbėjo Simokaitis, tai komunistams istikruju pavyko jį "nugąsdinti." Sustoję jiems visiems kartu ir pradėjus atakuoti jį visokiais "klausimais," jisai nieko neatsakęs pabėgo nuo pagrindų.

Bet draugas Januškis, tai ne Simokaitis, ir komunistai šį sykį skaudžiai apsišutino. Jis kalbą labai rimtai, kiekvieną pareiškimą paremdamas negincijamais faktais, taip kad prisikabinę prie jo kalbos jokių būdu negalima, ir visos komunistų "repeticijos" nuėjo niekais. O jeigu kokį paklausimą jie ir davė, tai kalbėtojo atsakymas juos apliejo kaip verdančiu vandeniu.

Gavę šitokią pirtį, jie į puolė isterijon. Vienas jų dabar klieči savo "Laisvę" (sausio 26 d. leidinį) ir kolioja vietos socialistus Hitlerio sekėjais, o apie draugą Januški sako, kad jis "prisibijęs plust Sovietų Sąjungai, kaip Amerikos sąjungininkę prieš Hitlerizmą." Ir toliau tas "Laisvės" ignorantas sapalioja, buk Norwoode socialistams Jonušio kalba nepatikusi, nes jis nepludęs Sovietų Sąjungos ir komunistu, kaip juos pludęs Simokaitis.

Bet komunistų sekretorius rašo nesamones. Jeigu draugo Janušio kalba nepatiko socialistams, tai ji turėjo patikti komunistams. O ar ji jiems patiko? Kada J. Versekas paklausė kalbėtoja, koks yra skirtumas tarp Stalino ir Hitlerio, kalbėtojas atsakė: "Skirtumas toks, kaip tarp choleros ir čiumos." Jeigu stalinams šitokie atsakymai patinka, tai jie patinka ir prakalbų rengėjams.

Beje, "Laisvės" korespondentas tvirtina, kad ir Simokaitis esąs socialistų žmogus. Visi Amerikos lietuviai, kurie skaito laikraščius, žino, jog Simokaitis yra gryno kraujo tautininkas. Smetonos garbintojas. Tačiau "Laisvės" redakcija deda savo korespondento melą be jokios pastabos. Nejaugi ji nei tiek nežino, kiek žino paprastas laikraščių skaitytojas? O jeigu ji žino ir deda tokią klaidą savo laikraštin be jokios pastabos, tai ji sužiniau mulkina savo skaitytojus.

Laisvininkas stebisi, kodėl drg. Januškis prisidėjo prie socialistų! Čia vėl pasirodo politinis komunistų nesubrendimas. Draugui

Januškiui nereikėjo prie socialistų dėtis, nes jis visuomet ėjo su jais. Lietuvoje jis buvo Socialdemokratų Partijos sąrašu išrinktas į trečiąją seimą. Išgalėjus Smetonės režimui, jis buvo sumintas ir išbuvo 5 mėnesius koncentracijos stovykloje. Pabėgęs Vokietijon, drg. Januškis redagavo Lietuvos socialdemokratų užsieny leidžiamą laikraštį "Kovą." Kai Vokietijoje įsigalėjo Hitlerizmas, drg. Januškis persikėlė demokratinėn Francuzijon ir tenai veikė kontakte su rusais socialdemokratais, pabėgusiais nuo Stalino čekistų. Apie tai žino visa mūsų pažangioji visuomenė. To nežino tik "Laisvės" fanatikai. Jie klausia, kodėl atvykęs Amerikon drg. Januškis prisidėjo prie socialistų. Jie nežino, kad jis visados buvo socialistas.

Musiškiai stalinininkai baisiai neapkenčia lietuvių socialistų. Persisunkęs fanatiška pagieža, Norwoode stalinininkų negramotnas sekretorius pravardžiuoja vietos socialistus "soc-naciukais," "adolfukais" ir kitaip.

O istikrujų faktai yra tokie, kad Adolfą Hitlerį garbino patys komunistai. Štai, 1940 metų "Laisvės" 30-tame numery žinomas komunistų papliauška, Laskys, garbina nacių erštą šitokiais žodžiais: "Stalinas ir Htleris pasirodė kytnesni, vieton peštis tarpe savęs, jie pasisveikino. Šitoks jų kytnės darbas nugąsdino viso pasaulio reakcionierius!"

Taigi "Laisvė" viešai skelbė, kad Stalinas ir Hitleris, tai "kytrūs" vyrai pašauli. Pasibėčiuodami jėdų nugąsdino viso pasaulio "reakcionierius," su prask — Angliją, Francuziją ir Ameriką!

Taip rašė "Laisvės" komunaciai 1940 metais. Jie būtų šitaip garbinę Hitlerį ir šandien, jeigu jis dėl grobio nebūtų su savo partneriu Stalinu susipešęs.

Na, o dabar parodykit, kuris socialistu laikraštis yra panašiai Hitlerį garbinęs! Neparodysit, nes socialistai visuomet nacizmą smerkė ir smerkia jį dabar.

Taigi, vietoj šmeišti socialistus "hitlerininkais," komunistai turėtų atsimerkti ir pažiūrėti į buvusį Stalino-Hitlerio draugiškumo paklą ir turėtų iš naujo perskaityti pereitus "Laisvės" numerius, o tada gal ir jie patys suprastų, kur jie stovėjo ir keno naudai jie dirbo.

Demokratas.

PARDUODU NAMĄ

Geras namas, 6 seimynų, po 4 rūmus, gerai atrodo ir naujas rufas. Kaina pigi. Savininkas galima matyt vakarais po 6, ant viršutinio lubų 258 Bolton street, South Boston.

(7)

Expert WATCH REPAIR

...Inspection Free!

MES PARDUODAM BULOVA, HAMILTON, GRUEN, ELGIN, WEST-FIELD ir EVKOB Laikrodžius.

KETVIRTIS & CO.

312 Broadway South Boston, Mass.

Sužeistas Amerikos Pakraštį

Čia yra parodytas norvegas jurininkas, kurio laivą vokiečių submarina nuskandino New Jersey pakraštį. 42 žmonės buvo išgelbėti, jų tarpe ir šis jurininkas, bet jis buvo lengvai sužeistas. Amerikos laivyno daktaras uždėjo jam ant sužeistos kaktos "V" ženklą, kas reiškia "Victory."

KIEK REIKIA MOKĖT INCOME TAKSŲ

"Keleivijė" buvo jau nurodyta, kad pavienis asmuo yra paliausojamas nuo federalinio pajamų mokesnio (income tax) iki \$750, o šeimos galva—iki \$1,500. Be to, šeimos galva gali atskaityti da po \$400 kiekvienam vaikui iki 18 metų amžiaus ir seniems tėvams, jeigu jis juos užlaiko.

Čia dar nurodysim, kiek reikia mokėti taksų, jeigu žmogus uždirbo daugiau kaip aukščiau nurodyta.

Kiek moka pavienis.

Jeigu pavienis vyras ar moteris uždirbo pereiniais metais \$750, taksų nėra. Jei uždirbo \$800, taksų reikia mokėti \$3.

Nuo \$900 mokama	\$11.40
Nuo 1,000 "	21.00
Nuo 1,100 "	30.60
Nuo 1,200 "	40.20
Nuo 1,300 "	49.80
Nuo 1,400 "	59.40
Nuo 1,500 "	69.00
Nuo 1,600 "	78.60
Nuo 1,700 "	88.20
Nuo 1,800 "	97.80
Nuo 1,900 "	107.40
Nuo 2,000 "	117.00
Nuo 2,100 "	126.60
Nuo 2,200 "	136.20
Nuo 2,300 "	145.80
Nuo 2,400 "	155.40
Nuo 2,500 "	165.00
Nuo 3,000 "	220.50
Nuo 3,500 "	283.50
Nuo 4,000 "	346.50
Nuo 4,500 "	409.50
Nuo 5,000 "	482.50

Nereikia tačiau užmiršti, kad iš bendrų (gross) savo pajamų galima išskaityti beveik visas išlaidas, kurias reikėjo padengti, kad būtų

Nuo 2,300 "	70.80
Nuo 2,400 "	80.40
Nuo 2,500 "	90.00
Nuo 3,000 "	138.00
Nuo 3,500 "	186.00
Nuo 4,000 "	249.00
Nuo 4,500 "	312.00
Nuo 5,000 "	375.00

Gera peržiūrėti 3-čią ir 4-tą "Keleivio" numerius, kur yra paaiškinta, kokias išlaidas galima išskaityti iš savo pajamų, kad mažiau reikėtų taksų mokėti.

DIDELIS GAISRAS PITTSFIELDE.

Pittsfield, Mass.—Šį pamedelį ugnis sunaikino šio miestelio biznio centrą. Nuėjo su dūmais 6 didelės krautuvės. Nuostoliai siekia \$200,000.

Nori užkirsti kelią gimdymo kontrolei.

5,000 Massachusetts piliečių pasirašė po peticiją, reikalaujanti kad gimdymo kontrolės klausimas būtų pavestas išspresiti patiems balsuotojams. Bet Romos kataliku bažnyčios šulai neriasi iš kailio, kad šito klausimo neleidus žmonėms balsuoti. Pasamdytas jų advokatas reikalauja, kad piliečių peticija būtų atmesta. Štai, kaip klerikalai gerbia demokratiją!

Kiek moka šeimos galva.

Iki \$1,500 šeimos galva taksų nemoka. Be to, \$400 paliausojami kiekvienam vaikui, kuriam da nesukako 18 metų amžiaus, ir kiekvienam tėvui.

Jeigu šeimos galva neužlaiko nei tėvų, nei vaikų, tai atskaites visas išlaidas, jis moka už grynas savo pajamas sekant:

Nuo \$1,500 nemoka	nieko
Nuo 1,600 moka	\$6.60
Nuo 1,700 "	13.20
Nuo 1,800 "	22.80
Nuo 1,900 "	32.40
Nuo 2,000 "	42.00
Nuo 2,100 "	51.60
Nuo 2,200 "	61.20

Nuvarnišiuokit automobilių bėtas.

Automobilių registracijos viršininkas Goodwin pataria automobilių savininkams nuvarnišiuoti šiu metų registracijos bėtas su numeriais, kad nesurudyty, nes kitais metais naujų bėtų nedarys, reikės vartoti tas pačias.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

Zvejų streikas pasibaigė.
New Bedford, Bostono ir Gloucesterio žvejai streiką jau atšaukė. Jie streikavo 3 savaites, reikalaujanti, kad laivų savininkai apdraustų jų gyvybes po \$5,000. Dabar esą pavojinga į jūrą plaukti, kai prieš submarinos skandina laivus. Po trijų savaičių laivų savininkai sutiko žvejų reikalavimą išpildyti ir streikas buvo atšauktas.

Pavarykit laikrodžius pirmyn.

Ateinantį pamedelį, vasario 9 d., kelsimės jau 1 valandą anksčiau. Todėl eidami gulti nedėdindienio vakara pavarykit savo laikrodžius 1 valandą pirmyn.

Krupinskaitės užmušėjas gavo 10 metų kalėjimo.

George Blogit, 22 metų amžiaus vyrukas, kuris nušovė Stelą Krupinskaitę, 17 metų amžiaus mergaitę, buvo nuteistas 10 metų kalėjimo. Jo advokatas prašė da lengvesnės bausmės, nes užmušęs merginą Blogit tuoj nubėgo ir pasidavė policijai. Iš to esą matyt, kad jis "geras žmogus."

YVONNE'S HOUSE OF BEAUTY

YVONNE NIAURA
Lietuvių Moterų Grožio Kultūros
Lavinta Ekspertė
9 EASTERN AVENUE
Dedham, Mass.
Tel. DEDham 1636

Norwoode kalbės "Keleivio" redaktorius.

Vasario 15 d., 3 valandą popiet, Norwoode Lietuvių Piliečių Bendrovė minės Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną. Prakalbą pasakys "Keleivio" redaktorius S. Michelsonas.

Tel. TEObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIŠ GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
Kamp. Inman st. arti Central shk.
CAMBRIDGE, MASS.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4
ir nuo 7 iki 8
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320

Telefonas 21324

MEDICINOS DAKTARAS C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuoja Vyrų ir moterų nusišneptį. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligos.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. 28624 Gyv. 31137

Dr. Joseph A. Gaidis OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 6
nuo 7 iki 9
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkmu laiku sugrąžina sviesą. Itegzaminuoja ir priskiria akinimus.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 29
BOSTON. Telef. Lafayette 2871
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INESTO IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina priinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4613

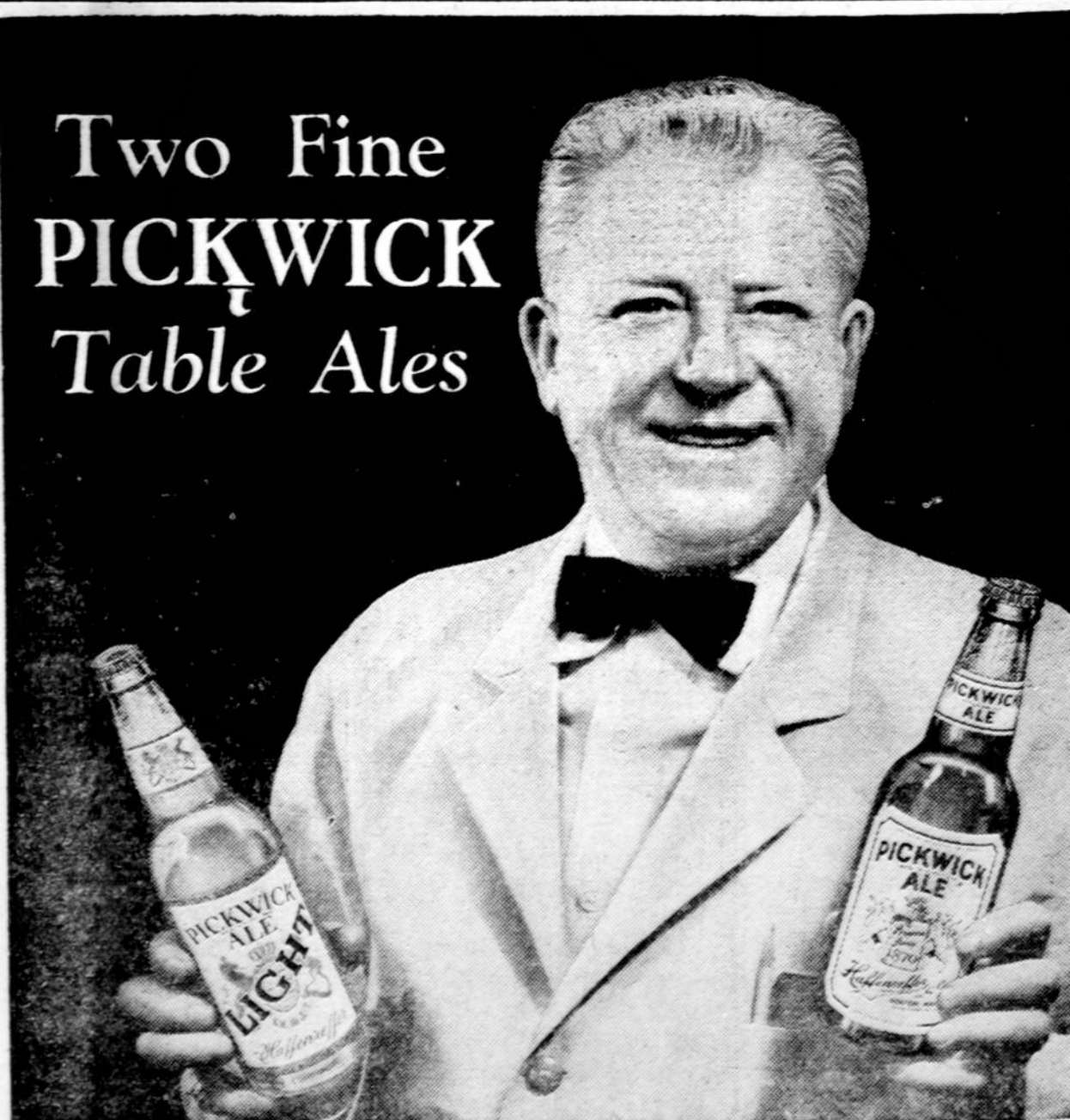
BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone SOUTH Boston 1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Breaks.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILIUS IR TROKŲ VISOKIŲ ISDIRBYSCIŲ.
Peter Trečiokas ir Joe Kapociunas — savininkai.
Taisyomo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.,

Two Fine PICKWICK Table Ales

LIGHT PICKWICK PICKWICK ALE

12 ANCŲ ir PILNOMIS KVORTOMIS BONKOSE ir IŠ KRANO.

BREWED BY HAPFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870

GOOD NEWS!

The Boston Post

2^c PER COPY

EXCLUSIVE United Press News Every Morning

Seven world-wide News and Photo services, four of them Exclusive! Over 375,000 copies sold daily—good news for OVER A MILLION PEOPLE! The Post is preferred by MORE READERS than any other daily paper in Boston, morning or evening.

FOR HOME DELIVERY

Daily and Sunday
Call Your Local Newsdealer or Circulation Dept., the Boston Post (Tel. LAF. 1383) Boston, Mass.